ॐ

परमात्मने नमः

સત્સંગ વિષે

૧

મહાપદ લાધ્યુંરે જેને, બીજા સાધન ન રહ્યા તેને.
સહજ સમાધીરે લાગી, અનુભવ જયોતિ નિરંતર જાગી.
અનહદ વાજાંરે વાજે, પરણવ અરણવ લેહેરે ગાજે.
ગંગા જમનારે વહેછે, તરવેણીમાં તાલ મળેછે.
જન ત્યાં આવેરે ઝાઝા, ત્યાં છે સકળ તીરથનો રાજા.
દેવ મુનીનોરે મેળો, ભાવિક સંઘ થાયછે ભેળો.
અક્ષય વટછેરે એમાં, વિશ્વપતિનો વાસો તેમાં.
તે તીરથમાંરે ન્હાશે, કાગ મટીને હંસજ થાશે.
પિંડજ તેમાંરે ધરશે, એકોત્તર શત કુળ તો તરશે.
નિર્મળ થાશેરે કાયા, પ્રેમ પ્રયાગ વિશે જે ન્હાયા.
સત્ય પુરૂષોનીરે સંગે, છોટમ ન્હાયો પરમ ઉમંગે.

૨

સુખ કહ્યું ન જાય સત્સંગનુંરે,
આઠે અંગમાં આનંદ થાય—સુખ૦
અડસઠ તીરથ એને સૌ આંગણેરે,
સત્સંગેથી ભેળાં થાય—સુખ૦
એ સુખ ઇંદ્રના લોકથી અધિકછેરે,
વૈકુંઠથી વધતું જાય—સુખ૦
એ સુખ બ્રહ્માના લોકથી ભારે ઘણુંરે,
એતો વેદ પુરાણે વંચાય—સુખ૦
મહેતો નરસિંહ એમાં તો એમ ભણેરે,
એતો ઓળખાવે આવનાશ—સુખ૦

૩

જેને ન કીયો સત્સંગ જનમ ધરી,
જેને ન કીયો સંત્સંગરે. (ટેક)
તાંકા કેવલ પશુ કરી માનો (૨)
જદપી મનુષ્યકા અંગરે (૨)—જેને૦
કા ભયો પાટ પીતાંબર પહેરણ
ચહડવે હસ્તી તુરંગરે; (૨)

તામેં કા બડાઇ પાયો (૨)
ફુલ્યો હૃદય ઉમંગરે (૨)—જેને૦
આહાર નિદ્રા ભય કરતોરે મૈથુન
લાગો વિષયંકા રંગરે; (૨)
ચેતત નાહીં બડો હે મુરખ (૨)
કાલ કરેગો ભંગરે (૨)—જેને૦
નિર્મળ ચિત્ત કરી કબહું ન નાયો
સંત સ્વરૂપી ગંગરે; (૨)
કહે દેવો કેસે કરી પાવે (૨)
પુરણ પદ અભંગરે (૨)—જેને૦

૪

સંતો અમે વહેવારીયા, શ્રી રામનામના રે (ટેક)
વેપારી આવે છે બધા ગામ ગામનારે—સંતો૦
અમારૂં વસાણુ સંતો, સૌ કોને ભાવે (૨)
અઢારે વરણ જેને હોરવાને આવે—સંતો૦
લાખ કરોડે લેખા નહીં ને પાર વિનાની પુંજી (૨)
હોરવું હોયતો હોરી લેજો કસ્તુરી છે સોંઘી—સંતો૦
આવરો ને ખાતાવહીમાં, લક્ષ્મીવરનું નામ (૨)
ચિઠ્ઠીમાં ચતુર્ભુજ લખીયા નરસિંહાનું કામ—સંતો૦

૫

જેનેઘેરહરિજનહરિજશગાય,તેતોનિત્ય ગંગામાં નાય (૨)
અડસઠ તીરથ ગુરૂને આંગણે (૨) દૂર ગયે શું થાય—જે.
ધ્રુવ નાહ્યા પ્રહ્લાદ નાહ્યા, હેતે નાહ્યા હનુમાન (૨
પ્રીત કરી પરીક્ષત નાહ્યા (૨) જોગી શુકદેવ ગાય—જે.
સહુ સંત મલી ધારણ બાંધ્યું, જ્ઞાન ગંગા તોલાય (૨)
જપતપતીરથજોડેમળ્યા(૨) તેમાંસર્વસાધનમળીજાય—જે.
જ્ઞાન ગંગાનો મહિમા મોટો, મુખે કહયો નવ જાય (૨)
ભલેમળ્યામેતાનરસિંહનોસ્વામી, હેતેહરિનાગુણગાય—જે.

ગુરૂ વિષે

૬

હરિગુણ બાર બાર ગાતાં, પ્રભુ ગુણ બાર બાર ગાતાં (ટેક)
ગુરૂકી કૃપા દ્દષ્ટિ રંગ છાંઈ, હરિગુણ બારબાર ગાતાં—
આસન બાંધી સુરતી સાંધી, ભ્રકુટીમેં ધ્યાન લગાય—હ૦
કૃષ્ણમોરારીજેનેઓઢીકામલકાળી, એહીમેરેમનભાય—હ૦
જાદવ ગુરૂકી કૃપા ભઇ, તો નાચત વૈકુંઠ જાય—હ૦

૭

સદ્‌ગુરૂના તે શબ્દ વિચારતાં (૨)
મટે માયા મોહ વિકાર—હરિરસ પીજીયે.
બાળી ભસ્મ કરે બીજી વાસના (૨)
ઉર પ્રગટે પ્રેમ અપાર—હરિરસ૦
એવો અજર અમી રસ જે પીયે (૨)
તેહના નેણા વેણા પલટાય—હરિરસ૦
લાગી બ્રહ્મ ખુમારી ન ઉતરે (૨)
સુખ મુખે કહ્યું નવ જાય—હરિરસ૦
તેને સંભવ નથી રે શરીરનો (૨)
થયો આતમ દષ્ટિ ઉઘાડ—હરીરસ૦
મરજીવો થઈ હરિને મળે (૨)
ગળે જ્ઞાન હિમાળે હાડ—હરિરસ૦
બ્રહ્મ જ્ઞાને ગગનવત થઇ રહે (૨)
જયમ કુંભ મહા જળ માંહે—હરિરસ૦
કૃષ્ણ પોતામાં પોતે શ્રીકૃષ્ણમાં (૨)
કૃષ્ણ વિના ન દિસે કાંઇ—હરિરસ૦

જઇ સરિતા સાગરમાં ભળી, (૨)
તેહનું નામ નદી ટળી જાય—હરિરસ૦
કહે પ્રીતમ સદ્‌ગુરૂ સેવતાં, (૨)
ટળે અંતર એક રસ થાય—હરિરસ૦

૮

સદ્‌ગુરૂએ અમને મારેલછેરે શબ્દુંના બાણ
એક રામને ભજીલ્યો નિરવાણરે—સદ્‌૦
દિલ્લીપતિ બાદશાહે હુવા અજવાળારે (૨)
દાણીરા માગેછે તેના દાણરે—સદ્‌૦
કુટુંબ કબીલાની કુડી કુડી માયારે (૨)
સાચું નારાયણનું નામરે—સદ્‌૦
કહે રવિદાસ સંતો ભાણ પ્રતાપેરે (૨)
મટી ગઈ ચોરાશી કેરી ખાણરે—સદ્‌૦

ઇશ્વર સ્વરૂપ વિષે.

ઇશ્વર સૌથી મોટા છે.

૯

તું અગાધ પરબ્રહ્મ નિરંજન, કો અબ તોહીં લહેરે;
અજર અમર અવિગત અવિનાશી, કૌન રહનિરહેરે—તું

બ્રહ્માદિક સનકાદિક નારદ, શેષ હું અગમ કહેરે,
સુંદરદાસ બુદ્ધિ અતિ થોરી કૈસેં તોહીં ગ્રહેરે—તું૦

૧૦

તું અગાધ, તું અગાધ, તું અગાધ દેવા;
નિગમ નેતિ નેતિ કહે, જાને નહિ ભેવા—તું૦
બ્રહ્માદિક વિષ્ણુ શંકર, શેષ હું બખાને;
આદિ અંત મધ્ય તુમહીં, કોઉ નહીં જાને—તું૦
સનકાદિક નારદાદિક શારદાદિક ગાવે;
સુરનર મુનિજન ગંધર્વ, કોઉ નહીં પાવે—તું૦
સાધ બિધ થકિત ભયે, ચતુર બહુ શ્યાને;
સુંદરદાસ કહા કહે, અતિ હા હૈરાને—તું૦

ઇશ્વર નિરાકાર છે.

૧૧

ઐસા દેશ હમારા સાધો ઐસા દેશ હમારા હૈ (ટેક)
અલખ અચિંત્ય અરૂપ અનામી,
ગુણ અવગુણ તે ન્યારા હૈ—ઐસા૦
અગમ અગાધ અનંત અનાદિ,
અચલ અખંડ અપારા હૈ—ઐસા૦

સત્ ચિત્ આનંદ પરમ મનોહર,
સબ જીવનકા પ્યારા હૈ—ઐસા૦
મનસે પરે બુદ્ધિસે બાહેર,
નિર્ભય રામ બિચારા હૈ—ઐસા૦
કહત કબીરા સુન ભાઈ સાધો,
એ પ્રભુ હમ નિરધારા હૈ—ઐસા૦

ઇશ્વર સાકાર છે.

૧૨

હમ સાકાર ઉપાસીવે, સબ ગોકુલકે બાસીવે (ટેક)
ઉદ્ધવ તુમ અદ્વૈત બ્રહ્મ કહો, નિરાકાર ગુન હીને;
પ્રેમી જનકા પંથ નહીં હમ શુષ્ક જ્ઞાની તુમ ચિન્હે--હમ.
લલિત ત્રિભંગી છેલ ફાંકડે, નટવર નાથ હમારે;
નિર્ગુન બ્રહ્મ સો ધામવે ઉનકોં,સમઝત સમઝનહારે—હમ.
જગકર્તાકું રૂપ નહીં તો, જગકું કાંહાંતે બનાયા;
કારન જૈસા કારજ હોવે, ન્યાય શાસ્ત્રમેં ગાયા—હમ.
ઐશ્વર્યાદિ ષડ્ ગુન સંયુક્ત, નિર્ગુન કૈસે કહીએ;
અજાત્રિગુનપરશુદ્ધસત્યહરિ નિરખત સબસુખ લૈયે—હમ.

ભક્ત નેત્ર ભૂષણ મહા રાધાવર શ્રી કુંજ બિહારી;
દાસ દયાકે પ્રાણજીવન ધન, શ્રી ગોવર્ધન ધારી—હમ.

ઇશ્વર સગુણ છે.

૧૩

હમતો કૃષ્ણ છબીલો ગાવે (ટેક)
તેરો નિર્ગુણ બ્રહ્મ હમે નહીં ભાવે—હમતો૦
ગિરધર ગુણ રૂપંક રાશી (૨)
બ્રહ્મ ભજે જે કોઇ હોય ઉદાસી—હમતો૦
જલકું કયા સુખ હોય જલપાના (૨)
લવણ કહાં સુખ સિંધુ સમાના—હમતો૦
જામેં દાસ ભાવ ઉઠ જાવે (૨)
જુગલ નહીં વહાં કયા સુખ પાવે—હમતો૦
દાસ સદા હમ શ્રીજી સ્વામી (૨)
માગે દયો ગુરૂ પદ શીર્ષે નામી—હમતો૦

ઈશ્વર આ જગતથી નીરાળો છે.

૧૪

તું તો ન્યારો રહીને ખેલેરે નારાયણારે (ટેક)
તારી ઈચ્છા તે સૌ માયા, તેમાં સઘળાં ભેદ સમાયા;
તું નિરગુણ પણ ગુણ તુજમાં દીસે ઘણારે—તું તો૦

પવન પાવકનો પીંડ બનાવે, તેમાં ચૈતન્ય તારૂં આવે;
તુજ ડહાપણ જોતામાં કાંઇ નહીં મણારે—તું તો૦
નટ જેમ પટને ઓથે રહે છે, સકળ પુતળાં નાચ કરેછે;
તેમ તારા કરમાં સર્વેના તાતણાં રે—તું તો૦
એક કળે સૌ જગત હલાવે, ચમકદ્દષ્ટિ જેમ લોહ ચલાવે;
ઇચ્છા જ્ઞાન ક્રિયા ગુણ તારા સોહામણારે—તું તો૦
તું ખેલે છે બાજી તારી, એમાં ન પહોંચે બુદ્ધિ અમારી;
છોટમ તુજને ભજતાં ભાંગે ભ્રમણારે—તું તો૦

સૌનો ઇશ્વર એક છે.

૧૫

એહી હમારે શ્રી નાથજી (ટેક)
વહાલો ભવ તારણ હાર—જુગ તારણ હાર—એહી૦
દેવ ન જાચું દુસરો રે, મન કિયો રે વિચાર,
દેવ ન જાચું દુસરો—હાંરે મન કિયો રે વિચાર—એહી૦
જપ તપ તીરથ કૌન કરે રે,જપતપ તીરથ અપાર,
જપતપતીરથકાનકરે—હાંરેજપતપતીરથ અપાર—એહી૦
શોચ સમય શાંતિ ભર્યો રે, મન માન્યો રે મુરાર,
દોઉ અક્ષર સુરદાસ કહે, યેહી સબસારમેં સાર—એહી૦

લાવણી.

૧૬

એ છે નિરાકાર સાકાર એનો કોઇ નથી પામ્યા પાર (ટેક)
ત્રિભોવન તારણ અધમ ઉધારણ, કષ્ટ નીવારણ કહાવે,
જન પ્રતિપાળા દીન દયાળા, ઇશ્વર મનમાં ભાવે—એ૦
ભવ ભય ભંજન નામ નિરંજન, દુરમતી ગંજન દેવા,
એ પિતુ માતા વિશ્વ વિધાતા, સદા કરી લ્યો સેવા—એ૦
નિર્મળ નામી સૌનો સ્વામી, પાર શકે કોણ પામી,
યોગો ધામી અંતર જામી, નિગમ કહે નમામિ—એ૦
વીશ્વ વીલાસી નહીં ઉદાશી પૂરણ પ્રકાશી પોતે,
ઘટ ઘટ વાસી છે અવિનાશી, જગત ઉજાશી જોતે—એ૦
ભવમાં ભરીયો લહાપણ દરીયો, ઠરીયો સઘળે ઠામે,
જો અનુસરશો તો ભવતરશો, ગાયું ગણપત રામે—એ છે.

સંત વિષે

૧૭

નંદ નંદનકે પ્યારે, આયે મેરે નંદ નંદનકે પ્યારે (ટેક)
માલા તીલક મનોહર બાના (૨)
ત્રિભુવનકે ઉજીઆરે—એહાં ત્રિભુવનકે૦—આયે૦

પ્રેમ સહીત બસત મેરે ઉરમે (२)
નેક ન જાત હું ટારે–એહાં નેક ન જાત૦—આયે૦
હૃદય કમલ કે મધ્ય બીરાજે (२)
શ્રી નંદરાય દુલારે–એહાં શ્રી નંદરાય૦—આયે૦
કયા જાનું કયા પુણ્ય પ્રગટ ભયો (२)
મેરે ઘરજુ પધારે–એહાં મેરે ઘરજુ૦—આયે૦
પરમાનંદ કરી ન્યોછાવર (२)
તન મન ધન સબવારે–એહાં તન મન ધન૦—આયે૦

१८

મળે જીવન મુકત હરિતણા, ટળે અંતર તન મન તાપ;
એવો સંગ સંતનો.
ફરે અવેવ આરે શરીરનાં,પરા પલાયે પંડના પાપ–એ૦
જેમ કીટ મટી થાય ભમરી,તેને કીટ કહે નહીં કોય–એ૦
જેમ પારસપરશે લોહને, તે તો હેમહેલામાંય હોય–એ૦
જેમ ચંદન વાસથી વૃક્ષને, કરે ચંદન સમાન સોય–એ૦
જેમ મલીનજળમળેજાહ્નવી, તેનેતરત કરેગંગતોય-એ૦
તાંબામોર પલટછે પાણીએ, કરે કંચનમય રસકુપ–એ૦

તેમ સદ્ગુરૂમુખીયાંસંતથી, થાયજનતેસંતસ્વરૂપ—એ૦
શુકનારદ વ્યાસનેવાલ્મીકી, તેતોઇશ્વરકાવીયા આપ—એ૦
ધ્રૂઅમરીષ પ્રહ્લાદ વિભીષણ,થયાસુખીયાસંતપ્રતાપ—એ૦
સંત સર્વેસુખોથાવાઠામછે, તેતોપ્રસિદ્ધકહેછે પુરાણ—એ૦
મન કર્મ વચને માનજો, કહે નિષ્કુલાનંદ નિર્વાણ—એ૦

૧૯

ધન્ય ધન્ય એસંતસુજાણને, જેનું ઉલટી પલટ્યું આપ;
એવા જન હરિ તણાં.
આપટળીમળ્યાભગવાનમાં,જેનોઆપમાંહરિનોવ્યાપ-એ.
જેનાશિશમાંશિશછેશામનું, જેનાનેણમાંનાથના નેણ—એ.
જેનાસુખમાંસુખમહારાજનું,જેનાવેણમાંવહાલાનાવેણ-એ
જેના કાનમાંકાનશ્રીકૃષ્ણનાં, જેનાનાકમાંનાસિકાનાથ-એ.
જેનીજીહ્યામાંજીહ્યાજીવનની,જેનાહાથમાંહરિનાહાથ-એ.
જેના હૃદયમાંહૃદયહરિતણું,જેનાપાવમાં હરિનોપાવ—એ.
જેમ હીરો હીરાવડેવેધીઓ,તેમ થયો તે સહજસમાવ—એ.
એમ સંતમાં રહ્યા શ્રીહરિ, માટેસંત તેસુખનોધામ—એ.
ધર્મ ભક્તિ વૈરાગને જ્ઞાનજો, તેને રહેવાનુ સંતછેઠામ—એ.
એવા સંતશિરોમણીકયાંમળે,જેણે દેહબુદ્ધિ કીધોદૂર—એ.
કહે નિષ્કુલાનંદ એનેસંગે, ઉગે અંતરે આનંદસૂર—એ.

૨૦

સંત લક્ષણ ત્રીસસોહામણાં, જેનીચિત્તવૃતિથઇશાંત,
એવા જન હરિતણાં
અખંડાનંદબ્રહ્મરસ ભોગિયા, જીવ ઇશ્વર ભાંગી ભ્રાંત—એ.
દયાદાનદાસાતનઅતિઘણા, જ્ઞાનભક્તિ વિવેકવૈરાગ—એ.
ક્ષમાવંતતપેંનહીતાપમાં, આશારહીતઅમલઅનુરાગ એ.
અક્રોધ ઇંદ્રિજીત અનુભવી, કવિ કોમળ શીલસંતોષ—એ.
આશા રહીત અમૃતવાણીવદે, સેહેજાનંદઆનંદકોશ—એ.
શુદ્ધ સ્નેહી સ્વારથ નવ મળે, પરમારથ ઉપર પ્રીત—એ.
શશી સુરજવત સાક્ષી રહે, ઉદાર આણુવની રીત—એ.
હરખશોકવિશેષોસેનહીં, અર્ધનિમીષ તજે નહીં નામ—એ.
સુરતરૂસુરધેનુચિંતામણી, મળતાં પોહોંચે મનકામ—એ.
પરિપુરણ વખાણ સંતના, બતરીશમાં ઓછાં બે—એ.
કહે પ્રીતમ સદગુરૂ સંતને, સઉ સોંપીને શરણે રહે—એ.

૨૧

સંત પારસ ચંદન બાવના, કામધેનુ કલ્પદ્રુમ સાર,
સમાગમ સંતનો
પ્રેમ સમજાણો અંતર ઘણો, તરૂપારસ ત્રણ પ્રકાર—સમા૦

એક પારસથી પારસ બને, એક પારસથી બને હેમ–સમા૦
એક પારસ લોહ કુંદન કરે, સો વસા એમનું એમ–સમા૦
એકચંદનથી વિષ ઉતરે, એકચંદને અગ્નીઓલાય–સમા૦
એકતળભરતેલમાંજેપડે, ફરીતાતું ક્યારે નવ્યથાય-સમા૦
સોગજશિર મોતીનનીપજે, સઉનારીસતીનવહોય–સમા૦
સોસેન્યશુરાનવજાણીએ, એવીજયુગતવિચારજોય–સમા૦
જ્ઞાન હીણ ગુરૂનવ કીજીએ, વાંઝગાયસેવ્યેશું થાય–સમા૦
કહે પ્રીતમ બ્રહ્મવિદ ભેટતાં, ભવરોગ સમુળો જાય–સમા૦

૨૨

સાધુતે જનનો સંગ, બાઇ મારે ભાગ્યે મળ્યો છે;
મોટા પુરૂષનો સંગ, બાઈ મારે ભાગ્યે મળ્યોછે. (ટેક)
મોટા પુરૂષના દર્શન કરતાં, (૨)
ચડે છે ચોગણો રંગ—બાઇ૦
અડસઠ તિરથ મારા સંતને ચરણે, (૨)
કોટી કાશીને કોટી ગંગ– –બાઇ૦
દુરીજન લોકનો સંગ ન કરીએ, (૨)
પાડે ભજનમાં ભંગ —બાઈ૦

નિંદાના કરતલ નરકેરે જાશે, (૨)
ભોગવશે થઈ ભોરિંગ—બાઈ૦
મીરાં કહેરે બાઇ સંત ચરણરજ (૨)
ઉડીને લાગો મારે અંગ—બાઇ૦

૨૩

ઓભાઈરે શાન્તિ પમાડે, તેને તે સંત કહીએ
તેના દાસના દાસ થઇને રહીએ (ટેક)
વિદ્યાનું મુળ મારા ગુરૂએ બતાવ્યું
ત્યારે મેતાનો માર શીદ ખાઇએ (૨)
કીધા ગુરૂજીને બોધ નવ આપે
ત્યારે તેના ચેલા તે શીદ થઇએ—ઓ૦
વૈદ્યની ગોળી ખાતાંને દુઃખ નવ જાય
ત્યારે તેની ગોળીતે શીદ ખાઇએ (૨)
લીધા વળાવાને ચોર જયારે લુટે
ત્યારે તેની સોબતે શીદ જઇએ—ઓ૦
કલ્પ વૃક્ષ સેવીએ ને દારિદ્ર ઉભે
ત્યારે તેની છાયા તે શીદ રહીએ (૨)

રાજાની ચાકરીમાં ભુખ નવ ભાગે
ત્યારે તેની વેઠે તે શીદ જઈએ—ઓ૦
નામ અમુલ્ય મારે ગુરૂએ બતાવ્યું
ને તે તો ચોંટયું છે મારે હૈયે (૨)
મહેતા નરસિંહાની વાણી છે સારી
શામળાને શરણે જઇએ—ઓ૦

૨૪

સંતનકે સંગ લાગરે, તેરી આછી બનેગી (ટેક)
હંસનકીગતિહંસહી જાને, કોઇનજાને કાગરે—તેરી—સંત.
સંતનકોસંગપૂર્ણકમાઇ, હોઇબડોતેરોભાગરે—તેરી—સંત.
ધ્રૂકીબનીપ્રહ્લાદકીબનગઇ, હરીસમરણવેરાગરે—તેરી—સંત.
કહતકબીરસુનોભાઇસાધુ,રામભજનકોલાગરે—તેરી—સંત.

૨૫

વહાલારે સંતને જય જય સીતારામ
હાંરે મારી હાલતી વેળાના રામો રામ
હાંહાંરે મારા ગુરૂને કહેજો પ્રણામ—વહાલારે૦
ક્યાં થકી આવ્યાને ક્યાં તમે જાશો, (૨)
હાંરે તમે ક્યાંરે કરશો વિશ્રામ—વહાલારે૦

સતસંગ કરવો ભવસાગર તરવો, (૨)
હાંરે કાયા પડીએલ પીપળ પાન—વ્હાલારે૦
રૂદીઆમાં રાખુંને ઘડી ના વીસારૂં, (૨)
હાંરે મારે જુગના જીવન સાથે કામ—વહાલારે૦
સતસંગમાં એક હંસ બીરાજે, (૨)
હાંરે જીવને હોયરે આગળની ઓલખાણ—વહાલારે૦
દાસ જીવણ સંતો ભીમ કેરે ચરણે, (૨)
હાંરે આપણે જાવું છે વૈકુંઠધામ—વહાલારે૦

જોગી ન થવા વિષે

૨૬

નિશ્ચે કરો રામનું નામ, નથી કાંઈ જોગી થઇને જાવું;
નથી ભેખ ભગવો કંઈ કરવો(૨)ભેગું કરીને ખાવું—નિ૦
જો પુરવે તો ભગવા કરજો, પુરવે ઉજ્જવળ રાખો,
રખે દુખવો સામા જીવને, સુખ સામાનું તાકો—નિ૦
એક ત્રાજવે સૌ સંસારી, બીજે જોગી લાવો;
કિયા જોગીને રામજી મળીયા, એવો એક બતાવો—નિ૦

કઇ નાઠા રાંડાને રાષે, કઇને ન મળી નારી;
કાઇ રવાદે કાઇ કરજે નાઠા, કેમ રીઝે ગીરધારી–નિ૦
મહેતા મીરાંને પહ્લાદ, સેના નાપીક નાતી;
ધનો પીપો રોહીદાસ કુબો, ગોરો કુંભારની જાતી–નિ૦
બોડાણો જ્ઞાતી રજપુતની, ગંગા બાઇછે નારી;
દાસ થઇને જે રહ્યાતા, ઘેર આવ્યા ગિરધારી–નિ૦
રંકા વંકા સજન કસાઇ, ભજ્યા રાતને દહાડો;
કિયા જોગીને રામજી મળીયા, એવો એક દેખાડો–નિ૦
નથી રાખ વિભુતી ચોળવે, નહિ ઉંધે શિર ઝોલ્યે;
નથી નારી તજી વન જાતાં,જ્યાં લગિ આપ ન ખોળે–નિ૦
જંગલમાં મંગળ કારિ જાણે, મંગળ જંગલ જેને;
કડવું મીઠું મીઠું કડવું, સમજી વશ છે તેને–નિ૦
પયને ઓથે ઘૃત રહ્યુ છે, તલ ઓથો જેમ તેલ;
કહે નરભો રઘુવર છે સઘળે, એવો એનો ખેલ–નિ૦

ભકિત વિષે.

૨૭

સંતો ભકિતરૂપી એક સાચી કમાઇ,
સાચી કમાઇ તેમાં ખેસે ન પાઈ –સંતો૦

કોટી જનમના કલેશ રે જાયે, (૨)
ટાળી દે પલમાં આ ભવની ભવાઇ—સંતો૦
નરતન દેહ પછી દુર્લભ મળવો, (૨)
જીતેલી બાજી ને હારવી ન ભાઇ—સંતો૦
નરહરી એક પ્રભુને ભજીલે, (૨)
નાંખીને સો મણ રૂની તળાઈ—સંતો૦

૨૮

ભકિત મહા બળવંતીરે,વહાલો વશ થઈ આવે ઘેર (ટેક)
ભકિતને વશ થઇને વહાલો, વસિયા ગોકુળ ગામ,
આહીરડાને લાડ લડાવ્યા, એવા સુંદર શ્યામ–ભકિત.
વેદ પુરાણ પોકારે હરિનું, પતિત પાવન નામ,
એ પાંડવની સાથે રહાને, સઘળા કીધાં કામ–ભકિત.
અમરીખને હેતે અવતરિયા, ભકતન કેરે ઘેર,
રઘુનાથ કે પામ્યા કેરી, એ પૂરવની પેર–ભક્તિ.

૨૯

ભજનકા પરિમાન, એસો હરિ, ભજનકા પરિમાન,
નીચ પાવે ઉંચ પદવી, જલ તરે પાષાણ—એસો૦

અધમ ભીલડી અજાત ગુનકા, ચડી જાત વિમાન,
નામ લઇ વૈકુંઠ પામી, બાજતે નીશાન—ઐસો૦
ચલત તારા ને ચલત મંડલ,ચલત શશી ઓર ભાન,
દાસ ધ્રુવકું અવિચલ પદ્દિ, રામકે દીવાન—ઐસો૦
રાવણકે દસ શિશ છેદે, કરગૃહે સરંગપાણ,
વિભિષણકું લંકા દીની, ભકત આપનો જાન—ઐસો૦
નિગમ જાકી સાંખ પુરે, સુનો સંત સુજાન,
દાસ તુલસી શરણ આયો રાખીયે ભગવાન—ઐસો૦

ભક્તિમાં શરમ ન કરવા વિષે.

૩૦

હરિનો મારગ છે શૂરાનો, નહિ કાયરનું કામ જોને;
પરથમ પહેલું મસ્તક મૂકી, વળતી લેવું નામ જોને.
સુત વિત્ત દારા શિશ સમર્પે, તે પામે રસ પીવા જોને;
સિંધુ મધ્યે મોતી લેવા, માંહિ પડ્યા મરજીવા જોને.
મરણ આગમે ભરે મૂઠી, દિલની દુગ્ધા વામે જોને;
તીરે ઉભો જુવે તમાસો, તે કોડી નવ પામે જોને.

પ્રેમ પંથ પાવકની જવાળા, ભાળી પાછા ભાગે જોને;
માંહી પડ્યા તે મહા સુખ માણે, દેખનારા દાઝે જોને.
માથા સાટે મોંઘી વસ્તુ, સાંપડવી નહીં સ્હેલ જોને;
મહા પદ પામ્યા તે મરજીવા, મૂકી મનનો મેલ જોને.
રામ અમલમાં રાના માતા, પુરા પ્રેમી પરખે જોને;
પ્રીતમના સ્વામીની લીલા, તે રજની દન નરખે જોને.

૩૧

ભકિત શૂરવીરની સાચીરે, લીધા પછી કેમ મેલે પાછી-
મન તણો નિશ્ચય મોરચો કરીને, વધીયા વિશ્વાસી;
કામક્રોધ મદલોભ તજીને, પછી ગળે દીધી ફાંસી—ભ૦
શબ્દોના ગોળા જ્યારે છુટવાલાગ્યાને મામલેરહ્યા સૌ મચી;
કાયર હતા તે કંપવા લાગ્યા, નિશ્ચે ગયા નાસી ભ૦
સાચા હતા તે સન્મુખ ચડિયા, હરિ સંગાથે રહ્યા રાચી,
પાંચ પચીસને અળગા મેલ્યા, પછી બ્રહ્મ રહ્યો ભાસી ભ૦
કરમના પાસલા કાપી નાંખ્યા ભાઇ, ઓળખ્યા અવિનાશી,
અષ્ટસિદ્ધિની ઇચ્છા ન કરે, જેની મુકિત થઇ દાસી—ભ૦
તનમનધનજેણે તુચ્છકરીજાણ્યાં, અહર્નીશ રહ્યા ઉદાસી;
ભોજો ભગત કહે ભકત થયા, એતો વૈકુંઠના વાસી—ભ૦

૩૨

તમે નામ નારાયણનુંરે, લેતાં ડરશોમાં
તમે ડરતાં હોતોરે, ફરીને કોઇ લેશોમા (ટેક)
સંસારી કહેછે રે, ભગતડા ભૂંડા છે (૨)
તમે ભૂંડા ન જાણજોરે, ભકિતના મૂળ ઉંડા છે–તમે૦
સંસારી કહેછેરે, ભગતડા કાલા તે (૨)
તમે કાલા ન જાણજોરે. પ્રભુને બહુ વહાલા છે–તમે૦
સંસારી કહેછેરે, ભગતડા ઘેલા છે (૨)
તમે ઘેલા ન જાણજોરે, પ્રભુને મન પહેલા છે–તમે૦

૩૩

ભાવે ભજતાં તે ત્રિભોવન નાથ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
વ્હાલો રીઝવનાં વિશ્વનાથ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
સેવે બુઢા બાળાને જેને જવાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
ધનવાન અને વિદ્વાન. શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
ભજી ગયા છે જેને મોટા ભૂપ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
ધ્રુવ પ્રહ્લાદ રાજાના પુત્ર, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
ઓધવ અક્રુરને અંબરીખ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
રાજા ખટ્વાંગ જનક પરીખ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.

તજ્યું ભરતે જેને માટે રાજ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
મીરાંબાઇએ ન રાખીછે લાજ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
કર જોડી કહે દાસોના દાસ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
અંતે જાવું છે પ્રભુજીનીપાસ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
કહેછે જાદવ નથી બુરૂં કામ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
ભાવે ભજતાં તે શ્રી ભગવાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.

પ્રભુ પોતાના ભકતોને જાણે છે.

૩૪

નીચકુળમાં તે રોહીદાસ નિપજ્યોરે, (૨)
તોએ પ્રભુએ ઉતાર્યો પાર, એવા અધમઉદ્ધારણ શ્રીહરીરે.
પુત્ર નામે અજામેલ પાપીનેરે, (૨)
મુકાવ્યો તેને જમનો માર એવા અધમઉદ્ધારણ શ્રીહરીરે.
સુખ આપ્યું તે સજજન કસાઇનેરે, (૨)
ભવતાર્યો તે શ્રીભગવાન, એવા અધમઉદ્ધારણ શ્રીહરીરે.
દાસ કીધો દરજી નામદેવનેરે, (૨)
ઘણું આપ્યું કબિરને જ્ઞાન, એવા અધમઉદ્ધારણ શ્રીહરીરે.
કંસ કેરી તે દાસી કુબજારે, (૨)
તેને રાણી કરીછે રણછોડ, એવા અધમઉદ્ધારણ શ્રીહરીરે.

વળી શવરી ઢાળીના સાથમાંરે, (૨)
કર્યા પ્રભુજીએ પુરણ કોડ, એવા અધમઉદ્ધારણ શ્રીહરીરે.
પાપ મુકત કરી ગુણકા પીંગળારે, (૨)
બહુકષ્ટથીઉગારીમીરાંબાઈ, એવાઅધમઉદ્ધારણ શ્રીહરીરે.
વનવાસી વાંદરને વહાલાં કર્યાંરે, (૨)
મળ્યાસુગ્રીવનેકરીમિત્રાઇ, એવા અધમઉદ્ધારણ શ્રીહરીરે.
એવા આદી અનેક ઉગારીયારે, (૨)
સુખ દાયક સુંદર શ્યામ, એવા અધમ ઉદ્ધારણ શ્રી હરીરે.
માટે ભાવે ભજો ભગવાનનેરે, (૨)
ગુણ ગાય તે ગણપતરામ, એવા અધમ ઉદ્ધારણ શ્રી હરીરે.

૩૫

જે જન ઓધામોહેનબિસારે, તાહેનબિસારૂં છીનએકઘડીરે.
મોકું ભજે ભજું મેં તાકું, કલ ન પડત છિન એક ઘડીરે
જન્મ મરણકા સંકટ કાઢું, રાખું મેં આનંદ ભરીરે-જે.
સુમરનકીનોદ્રૌપદી રાની, ચીર બઢાએ પ્રભુ આપ હરિરે,
મહાભારત ભરવીરેઈંડા, રાખલીઓ ગજઘંટ ધરીરે-જે.

ધ્રૂ પ્રહ્લાદ રેન દિન ધ્યાવે, ગુપ્ત રૂપસો પ્રગટ કરીરે,
ખંભફાડહિરણકશ્યપુમાર્યો,ભકતપ્રહ્લાદકીરક્ષાકરીરે-જે.
અમરીખ ઘર ગયે દુર્વાસા ચક્ર પઠાયે પ્રભુ સાર કરીરે,
ભજનહારભજું તજનહારતજું,એસીહમારીપરાપરીરે-જે
પાંચ પાંડવકી રક્ષા કીની, લાખા ગૃહમાં સહાય કરીરે,
સૂર કહે ગજરાજ ઓધાર્યો,દયાસિંધુ જદુનાથ હરિરે-જે.

૩૬

વ્હાલો મારો સાચાનો સંગાથીરે, જેણે પ્રીત કીધી (ટક)
વ્હાલાજી મારા પ્રથમ ધ્રુવસુ પ્રીત કીધી, (૨)
તેને અવિચળ પદવી દીધીરે-જેણે પ્રીત કીધી.
વ્હાલાજી મારા બળિને બોલાવી વાચા લીધી, (૨)
ત્રણ ડગલાં પૃથ્વી લીધીરે-જેણે પ્રીત કીધી.
વ્હાલાજી મારા ઇંદ્રા તે જળમાં ગર્જના કીધી (૨)
તેની તરત ખબરૂં લીધીરે જેણે પ્રીત કીધી.
વ્હાલાજી મારા વૃંદા તે વનના વાસી, (૨)
એમ બોલ્યા જીવણ દાસીરે-જેણે પ્રીત કીધી.

૩૭

હરીને ભજતાં હજુ કોઈની લાજ, જતાં નથી જાણીરે,
જેની સુરતી શામળીયા સાથ, વદે વેદ વાણીરે. (ટેક)
વહાલે ઉગાર્યો પ્રહ્લાદ, હિરણ્યકશ્યપુ માર્યો રે (૨)
વિભીષણને આપ્યું રાજ્ય, રાવણને સંહાર્યો રે–હરીને૦
વહાલે નરસીંહ મેતાનો હાર, હાથોહાથ આપ્યો રે (૨)
ધ્રુવનેઆપ્યુ અવિચળરાજ, પોતાનોકરીસ્થાપ્યોરે–હરીને૦
વહાલે મીરાં તે બાઇના ઝેર, હળાહળ પીધાંરે (૨)
પાંચાળીના પૂર્યાં ચીર, પાંડવ કામ કીધાં રે–હરીને૦
આવો હરી ભજવાનો લહાવો, ભજન કોઇ કરશે રે (૨)
કર જોડી કહે પ્રેમળદાસ, ભક્તોનાદુઃખહરશેરે–હરીને૦

વિશ્વાસ વિષે.

૩૮

મેં ભરોંસે અપને રામકે, મેં ભરોંસે અપને રામકે (ટેક)
ઐાર ન હય કછુ કામકે, મેં ભરોસે અપને રામકે–મેં૦
જો માગે સો દેત પદારથ, વારી જાઉં હસ નામપે–મેં૦
દોઉ અક્ષર હય સબકુલતારક, અંતદેત સુખધામકે–મેં૦
તુલસીદાસ પ્રભુ નામ દયાધન, ઓર દેવ સબ નામકે–મેં૦

૩૯

રામ રતન ધન પાયો, મૈયા મેં તો રામ રતન ધન પાયો (ટેક)
સંત સંગત સદ્‌ગુરૂકી કૃપાસેં (૨)
તો ભાગ્ય બડો બની આયો મૈયા મેં તો રામ૦
ખરચ્યો ન ખુટે વાકું ચોર ન લુટે (૨)
તો દિન દિન હોત સવાયો—મૈયા મેં તો રામ૦
નીર ન ડુબે વાકો અગ્નિ નં જાલે (૨)
તો ધરણી ધર્યો ન સમાયો—મૈયા મેં તો રામ૦
નામકો નાવ ભજનકી બતિયાં (૨)
તો ભવ સાગરસેં તાર્યો—મૈયા મેં તો રામ૦
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર (૨)
તો ચરન કમલ ચિત્ત લાયો—મૈયા મેં તો રામ૦

૪૦

રામ સમરતારે કાંઈ ફીકર નહીં, સબ દુખડા મીટ જાવેરે.
આરે કાયામાં પાંચ પુરૂષ, ત્રણ નજરે આવેરે (૨)
ગુરૂ મળે તો જ્ઞાન બતાવે (૨) ખોળે ખબરૂં પાવેરે—રામ૦

વિંધ્યા એટલા મોતીડાને, બીજા પથ્થર પાવેરે (૨)
સમજ્યાએટલામાનવીભાઇ (૨) ગાફલગોથાખાવેરે–રામ૦
સાત સમુદ્ર વચમાં બેટ, નિત્યે કીર્તન ગાવેરે (૨)
હરતાંને ફરતાં રામસમરલે (૨) પલમેં પારહોજાવેરે–રામ૦

હરિ ભજવામાં આળસ ન કરવા વિષે.

૪૧

આંધળી તે દુનીયા ઉંઘે ઘેરાણી લોભે લેવાણી જાયરે,
આ પેટભર્યાના પંપાળમાં,ગુણ ગોવિંદના નવ ગાયરે(ટેક)
આજ ભજશું કાલ ભજશું, વરશ વીત્યાં દશવીસરે (૨)
ઘડપણ આવતાં વાર ન લાગી ડોલવા લાગ્યા શિશરે-આં.
ભકિત તો તુંને ભાવે નહીંને ને ધરમ ન આવે ધાડરે (૨)
તીરથ વ્રતની તેવડ ન પહોંચી,મરી ગયો મધરાતરે-આં.
દસજ ઉંઘ્યા વીસજ ઉંઘ્યા ઘણા ઉંઘ્યા ગેમારરે (૨)
કહે તુલસીદાસ જે નર જાગ્યા તે નર ઉતર્યા પારરે-આં.

૪૨

ભજનવિના જીવડા દુઃખી, મન તું રામ ભજન કરીલે;
જીવ તું જાયગો જરૂર, મન તું રામ ભજન કરીલે.

લખરે ચેરાશી ફેરા ફિરેગો (૨)
જીવ જનમી જનમી મરે—ભજન૦
માત પિતા તેરા દારાને બંધુ (૨)
વામે કારજ કછુ ન સરે—ભજન૦
હસ્તીને ઘોડા માલ ખજીના, (૨)
ધન ભંડાર ભર્યો ઘરમેં—ભજન૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ, (૨)
અરે મેરા ચિત્ત ભજનમેં ધરે—ભજન૦

૪૩

હરિનામ બિના નર એસા હય
દીપક બિના મંદીર જેસા હય—હરિ૦
જેસે શશી બિન રજની સોહી હય
જેસે બિના લુનકી રસોઈ હય
જેસે ગુરૂ બિનાકા ચેલા હય—હરિ૦
જેસે પુરૂષ બિનાકી નારી હય
જેસે પુત્ર બિનાકી માતાંરી હય
ગીનકા ઘર પુત્ર જેસા હય—હરિ૦

ઠુંઠર બિના વૃક્ષ બનાયા હય
જેસે સૂમ સંચરી માયા હય
જલ બિના સરોવર જેસા હય—હરિ૦

૪૪

હરિ નહીં ગાયો, જનમારો ગુમાયો,
જનમારો ગુમાયો, જનમારો ગુમાયો—હરિ૦
હરિ જનકો સનમાન ન કીનો (૨)
અપનો કુટુંબ જુમાયો—ન ગાયો—હરિ૦
પરસ્ત્રી વિષયા કે કારાન (૨)
લખરે ચોરાશી ભટકાયો—ન ગાયો—હરિ૦
કહે જાદવ હરિ ભજ્યો નહીં તું (૨)
હીરો હાથસેં ગુમાયો—ન ગાયો—હરિ૦

ભકિત જલદી કરવા વિષે.

૪૫

હરિ ભજ્યાનું ટાણું આછે રામ ભજ્યાનું ટાણું;
આછે કૃષ્ણ ભજ્યાનું ટાણું:
ભુલ્યા શિદ ભમોછોરે, આ છે હરિ ભજ્યાનું ટાણું.

હરતાં ને ફરતાં હરિ ન સમર્યા, શું બેસે છે નાણું;
વહાલા શું બેસે છે નાણું:
સમી સાંજના સુઈ રહ્યા છો, હમણા વહાશે વાણું-ભુલ્યા.
ઠાલે રે ઠાલે ભરીયે ભરીયે, માયા મોટું માણું,
વહાલા માયા મોટું માણું:
ઓચિંતો આવીને પકડશે, પડ્યું રહેશે કરિયાણું-ભુલ્યા.
માથે આવ્યું નહીં મટે, વહાલા ઘુંઘટમાં ઘેરાણું,
વહાલા ઘુંઘટમાં ઘેરાણું:
બળ કરી બોલાશે નહીં, જ્યારે બેડું જમતું થાણું-ભુલ્યા.
દીક્ષાવિના કયાંથી પામો, વહાલા એ વાતો હું જાણું,
વહાલા એ વાતો હું જાણું:
ગોવિંદરામ કહે અહીંયા ન સમર્યા, ઉવાંનથી ઠેકાણું-ભુલ્યા.

૪૬

કાયા છે ત્યાં સુધી કર સમરણ કીરતારનું રે (ટેક)
જતન કર્યું જઠરામાં જેણે, તારો દેહ રચ્યો છે તેણે;
તેણે કામ કર્યું છે અતિ ઉપકારનું રે—કાયા૦
પ્રસન્ન થયા પછેલાં પય કીધું, માતાના સ્તનમાં રચી દીધું
તેણે કારજ સોધ્યું તારા આહારનું રે-કાયા૦

કાન નેત્ર કીધાં છે કેવા, સર્વે અંગ અમુલખ એવા,
અંતઃકરણ કીધાં છે વિવીધ વિચારના રે-કાયા૦
દાંત દીધા તુંને ચાવણું ચાવવા,અન્ન સર્જ્યું ઉદર ભરવા,
કર દીધા કારજ કરવા વહેવારનાં રે-કાયા૦
સુર દુર્લભ મનુષ્યા દેહ પામી, લંપટ ન થવું લુણ હરામી,
છોટમ શરણ ગ્રહી લે સર્જનહારનું રે-કાયા૦

૪૭

જ્યાંલગીઆત્માઅંગમાંછે, ત્યાંલગીહરિહરિતું કહે (ટેક)
હાલતા હરિને ચાલતા હરિને, બેસતા હરિતું કહે (૨)
સુતાપહેલાંજે સ્મર્ણકરે ભાઈ, તેનીબોલોજયજય-જ્યાં૦
લીધા સરીખું નામ હરિનું, લઈ શક તો લે (૨)
દીધા સરીખું દાન છે અન્નનું, દઇ શક તો દે-જ્યાં૦
આરે સંસારીયો સર્વે ખોટો ને, સાચી વસ્તુ બે (૨)
એકતોપુણ્યબીજુંહરિભજનભાઇ,જીવડાસમજીલે-જ્યાં.
દષ્ટ પદાર્થ સર્વે ખોટા ને, આત્મા અખંડ છે (૨)
કીડીથકીતે કુંજર લગણ ભાઈ, કાળચક્રનોભય-જ્યાં૦
એકાદનઆંગણેદીવાવીવાહનેવળી,ઢોલશરણાઈવાગે (૨)
કહેજીવણએવોએકદિન આવશે, સમશાનો ધગશે-જ્યાં૦

૪૮

તારી કાયા નગરમાં રે, ચોર ચોરી કરે નર છાની (ટેક)
ચાર ચોર તો ચોરી કરે—એના ધન ધુતારા લેશે (૨)
એરે કાયાના કહ્યા ન માનો, (૨) દિનના ખાતર દેશે
નગરી નવતેરી મારે—ચોર ચોરી૰—તારી કાયા૰
પાંચ ચોર તો પ્રગટ થયા—તેને પકડી ન શકે કોઇરે(૨)
તત્વ હતો તે તારવી ન જાણ્યો,હાથેહીરલોખોયો—નગરી૰
આશા તૃષ્ણા નહીં બુઝાવે—વાલામનકા મેલનધોયારે (૨)
ગુરૂ પ્રતાપે ભણે ભવાનીદાસ,એસીલગનીલાગી—નગરી૰

મોત વિષે.

૪૯

તારા મનમાં જાણે છે મરવું નથીરે,
એવો નિશ્ચય કર્યો નિરધાર,
તેમાં ભુલી ગયો ભગવાનને રે. (ટેક)
ધન દોલત નારીને ઘણા દીકરારે, (૨)
ખેતિવાડી ઘોડીને દરબાર—તેમાં૰

મેડી મંદીર ઝરૂખાને માળિયારે, (૨)
સુખદાયક સુંદર સેજ—તેમાં૦
ગાદિ તકિયાને ગાલ મશુરિયારે, (૨)
અતિ આડ કરે છે એજ—તેમાં૦
નીચી ખાંધ કરી નમતો નથીરે, (૨)
એવું સાધુ સંગાથે અભિમાન—તેમા૦
મરમાળી મોહનજીની મૂર્તિરે, (૨)
તેની સાથે ન લાગેલ તાન—તેમાં૦
પાપ અનેક જનમના આવી મળ્યારે, (૨)
તારિ મતિ મલિન થઈ મંદ—તેમાં૦
દેવાનંદના વહાલાને વિસરી ગયોરે, (૨)
તારે પડયો ગળે જેમ ફંદ—તેમાં૦

૫૦

તારે માથે નગારા વાગે મોતનારે,
નથી એક ઘડીનો નિરધાર;
તોય જાણ્યા નહીં જગદીશનેરે (ટેક)

મોટા મેલીને રાજ મરી ગયારે, (૨)
જોને જાતાં ન લાગી વાર—તોય૦
તારૂં જોબન ગયું જાખ મારતુંરે, (૨)
માથે કાળા મટી ગયા કેશ—તોય૦
અંત કાળે લેવાને જમ આવિયારે, (૨)
તેનો ભાળી ભયંકર વેશ—તોય૦
રોમ કોટી વીંછુ તણી વેદનારે (૨)
દુઃખ પામ્યો તુ દૈવના ચોર—તોય૦
સગા સ્વાર્થી મળ્યાં સૌ લુટવારે (૨)
તેનું જરાએ ન ચાલે જોર—તોય૦
જીભ ટુંકી પડીને તુટી નાડિયોરે (૨)
થયુ દેહ તજ્યાનું તત્કાલ- -તોય૦
દેવાનંદ કહે નવ જાણ્યા મારા નાથનેરે (૨)
મળ્યો મનુષ્યનો દેહ વિશાળ—તોય૦

૫૧

જો વિચારીને જીવે હ્રદેમાં મરવું એતો સહી (ટેક)
મેડી મંદીરને માળીઆ તારા, પડયા રહેશે સહી (૨)
પ્રભુને અર્થે પૈસો ન વાવર્યો, ઠાઠડી ઠાલી ગઇ—જો૦

કંચન જેવી કાયા તારી, અડવા દેતા નહીં (૨)
ઘર છોડી શમસાને ચાલ્યા, ગોદરે રાખું થઈ—જો૦
માત પિતા તારા બેન બનેવીને, ઘરની નારી રહી (૨)
છોકરા તારા અળગા રહેશે, એકલો જાને વહી—જો૦
હરિ ભજો તમે હક હાલો, એમ વેદમાં વાણી કહી (૨)
હીરજીકહેજેણેહરીભજ્યા,તેનીજુગમાં જશો રહી—જો૦

પર

મારો હંસલો નાનો ને દેવળ જુનું તો થયું,
જુનું તો થયું રે પાંજર પડયું તો રહયું રે—મારો૦
કુડી કુડી કાયા રામ, જુઠી જુઠી માયા રે (૨)
કુડા તો દિલાસા અમને દઈ તો ગયો રે—મારો૦
આરે કાયાની સાથે પ્રીતું બંધાણી રામા (૨)
પડી ગયા દાંત રેખું પડયું તો રહયું રે—મારો૦
કાયાનો ગઢ હંસા ડોલવાને લાગો રે (૨)
ઉડી ગયો હંસ પાંજર પડયું તો રહયું રે—મારો૦
બાઈ મીરાં ગાય પ્રભુ ગિરધરના ગુણ વાલા (૨)
છેલ્લી બાકી ના રામો રામ રે—મારો૦

જગત્ મિથ્યા.

૫૩

સબી જાન જગત્ વહેવાર, રેનકા સપના,
તુમ કાયકું કહત હો યાર ભુલ કર અપના. (ટેક)
નિજ માત તાત દારા સુત ભગિની ભ્રાતા,
એ સબી સ્વારથ જાન પરસ્પર નાતા—સબી૦
એક રામ ભજન બીન ઓર નહીં નિસ્તારા,
ગુરૂ જ્ઞાન ગ્રહો તુમ ઉતરો ભવજલ પારા—સબી૦
શિર કાલ અચાનક ખબ્બર નહીં એક પલકી,
કયા કરતેહો અભિમાન આશા નહીં કલકી—સબી૦

૫૪

ચેત ! પ્રાણીઆ નરકની વાટે જાવું (ટેક)
નરકની વાટે જાવું, ઘણું રહેશે તારે પસ્તાવું રે—ચેત !
રૂડી દેહ મનુષ્યની તું પામ્યો, ખુબ પૈસે ટકેથી જામ્યો
ઘડી સત્સંગમાં ન વિરામ્યો રે—ચેત !
સંતસાધુનેપ્રેમથીનપોખ્યા, અન્નવસ્ત્રઆપીનસંતોખ્યા,
શેર લોટ ન કોઈના જોખ્યા રે—ચેત !

શરમમુકીઅધર્મમાંચાલ્યો,શુદ્ધવેદવિહિતધર્મને ન ઝાલ્યો,
અહોનિશ અહંકારમાં માલ્યો રે–ચેત !
બોધસદગુરૂસંતનોનલાગ્યો,મુર્ખ માયાના મોહથી ન જાગ્યો,
ધક્કો ઓચિંતો કાળનો લાગ્યો રે–ચેત !
હામમનનીતેરહીગઇમનમાં, કાળઆવી પુગ્યો જોબનમાં,
સોડ તાણી સુતો જઇ વનમાં રે–ચેત !
દ્રવ્ય માલ છોડી ગયો ખાલી, કામ નાવીતે ઠકરાઈઠાલી,
જમ આગળ જુગતી ન ચાલી રે–ચેત !
દારા,સુત,વિત્ત,કામેકોઇનાવ્યાં, તનેવોળાવીસૌઘેરઆવ્યાં,
તારા નામના જમણ મચાવ્યાં રે–ચેત !
ધર્મરાય તને પુછશે ત્યાંઇ, જન્મ ધારી કરીશું કમાઇ,
ત્યારે ઉતર આપીશ શું ભાઈ રે ?–ચેત !
નરકદુઃખતે સહ્યું નવ જાયે, મારે જમતે મારનખમાયે;
રોમ રોમ અતિવેદના થાએ રે-ચેત !
બ્રહ્મરૂપભગવાનનેનજાણ્યા, પોતેબ્રહ્મઆનંદમાંનમાણ્યા,
પૂર વહેતામાં જાય તે તણાણા રે–ચેત ?

દુઃખ વિશે.

૫૫

*સંકટ કોણ નિવારે નાથ વિના સંકટ કોણ નિવારે (ટેક)
ધર્મ કર્મ અમે નથી કીધા, આવ્યા શરણ તમારે,
દીનાનાથવિનાપ્રભુ અમને, દુઃખથી કોણ ઉગારે નાથ૦
દયા ક્ષમાના ગુણ પ્રભુ ધારે, એ વિશ્વાસ અમારે,
મંગળમય પ્રભુપરમકૃપાથી, પાપ સકળ સંહારે–નાથ૦
દુષ્ટ વાસના દુર કરીને, જ્ઞાન વિવેક વધારે,
વિશ્વપિતા વિશ્વેશ્વર અમને, ભવથી પાર ઉતારે–નાથ૦

૫૬

* સંકટ સર્વ હરો, ભવપતિ સંકટ સર્વ હરો (ટેક)
અપરાધો અતિશય મેં કીધાં (૨)
અનુગ્રહ પુર્ણ કરો–એહાં અનુગ્રહ૦–ભવપતિ૦
અનન્ય ભાવથી રાખું તમારો (૨)
આશ્રય એક ખરો–એહાં આશ્રય૦–ભવપતિ૦

---

* આ નિશાનીવાળા પદો અમદાવાદની પ્રાર્થના સમાજની "ઇશ્વર પ્રાર્થના માળા"માંથી રજા લઇને છપાવ્યા છે.

કર જોડી હું વિનતિ કરૂં છું (૨)
તે પ્રભુ ચિત્તે ધરો—એહાં તે પ્રભુ૦—ભવપતિ૦
કરૂણા દ્રષ્ટિથી મુજ હૃદયે (૨)
પ્રેમળ ભક્તિ ભરો—એહાં પ્રેમળ૦—ભવપતિ૦

૫૭

મુંને ઘડી નથી વિસરતા રામ,હરિવર સંકટ હર્તા (ટેક)
વહાલાજી મારા કરપર ગોવર્ધન ધાર્યો (૨)
વહાલે વ્રજનો દેશ ઉગાર્યો રામ—હરિવર૦
વહાલાજી મારા કાળીનાગે તે ફંદ કીધો (૨)
લટકાળે નાથી દીધો રામ—હરિવર૦
વહાલાજી મારા કંસ હતો બહુ અહંકારી (૨)
મોહનજીએ નાંખ્યો મારી રામ—હરિવર૦
વહાલાજી મારા મુષ્ટિક તંદુલ સુદામાના લીધા (૨)
એના મહેલ કનકના કીધા રામ—હરિવર૦
વહાલાજી મારા કુબ્જાનું ચંદન લીધું (૨)
એને રૂપ અનુપમ દીધું રામ—હરિવર૦

વહાલાજી મારા પંચાળી સભામાં પોકારે (૨)
ચીર પુર્યા પુર્ણ મુરારિ રામ–હરિવર૦
વહાલાજી મારા ભવરે સાગરના છો ત્રાતા (૨)
પીંગળના પ્રાણજ પ્યારા રામ–હરિવર૦

૫૮

દુસરો કોન સુખદાઇ, શ્યામ બિના,
દુસરો કોન સુખદાઇ રે. (ટેક)
ધીરજતા ધ્રુવકી ઉરલાઇ, અવિચળ પદ દિયો આઇરે,
ગ્રુંડે જબહીં પકડયો ગજકું, છિનમેં લિયો છોડાઇરે–દુ૦
પ્રહ્લાદકી અતિ પીડા પિછાની, પ્રગટ ભયે થંભમાંહીરે,
હિરણ્યકશ્યપુ માર્યો હરિએ, નરસિંહ રૂપ બનાઇરે–દુ૦
પાંડવકું લાખા ગૃહમેંસે, જોકે લીયો બચાઇરે,
પાંચાળીકે ચીર પુરનકું, ધીર તજી આય ધાઇરે–દુ૦
જહાં જહાં ભીડ પડત ભકતનકું, તહાંતહાંહોતસહાઇરે,
દયાનંદકો નાથ દયાળુ, ભજો ભાવ ઉર લાઇ રે–દુ૦

અર્પણ વિષે.

૫૯

સુખછે તમારા શરણમાં હો શામળીયાજી,
એ મારા ગુરૂએ કહ્યું કરણમાં હો શામળીયાજી. (ટેક)
જપ તપ તીરથ ચારે પદારથ, (૨)
એ મારા ગુરૂજીના ચરણમાં—હો શામળીયાજી—સુખ છે.
પ્રેમે કરીને મારે મંદીરે પધારો વહાલા, (૨)
ન જોશો જાત કુળ વરણમાં—હો શામળયાજી—સુખ છે.
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ વહાલા, (૨)
આડે આવજોમારા મરણમાં—હો શામળીયાજી—સુખ છે.

૬૦

સમરણ કરીએ શ્રીરામનારે,
કાયા સ્વરૂપી મારી વેલડી.
મારાપગતેવડજો પંખીતણા, હુંતો જાઇશ જમુનાતીરજો,
તપ તીરથ વ્રત જો કરૂં, મારા ગુડા સાબત હોય જો.
મારા હાથ તે ઘડજો હેમના, પુણ્ય કરીશ અપરંપારજો,
સોળે તે હાથે વાવરૂં, મારી કાયાના ઉદ્ધાર જો.

મારાકાનતેઘડજોકસીતણા, હુંતો સાંભળીશ સર્વોબોલજો,
કથા ને કીર્તન મારે, જ્ઞાનના ધમ ઘોર જો.
મારીઆંખતેઘડજોઅમીતણી,હુંતોનિરખીશરાચરણછોડજો.
નયણે નિરખું દીનાનાથને, મારા હૈડા ટાઢાં થાય જો.
મારૂં હૈયું તે ઘડજો હેમનું, મારી જીભ અમૃતવાણજો,
હાલતાં ને ચાલતાં જો જપું, મારા હૃદે રહેજો રામજો.
મારીદેહતેઘડજોદયાતણી, માંયલખજો પ્રભુજીના નામજો.
અંતકાળ વહેલા આવજો, તમે સાચા છો ભગવાન જો.

ભગવદ્ ઇચ્છા.

૬૧

રામ રાખે તેમ રહીયે ઓધવજી રામ રાખે તેમ રહીયે.
આપણ ચિઠ્ઠીના ચાકર છૈયે—ઓધવજી૦
કોઈ દિન પેરણ હીરને ચીર (૨)
તો કોઇ દિન પટાએ પહેરીએ—ઓધવજી૦
કોઈ દિન ભોજન શીરોને પુરી (૨)
તો કોઇ દિન ભુખ્યાભી રહીએ—ઓધવજી૦

કોઇ દિન રહેવાને બાગ બગીચા (૨)
તો કોઇ દિન જંગલ રહીએ—ઓધવજી૦
કોઈ દિન સુવાને ગાદીને તકીયા (૨)
તો કોઇ દિન ભોંયપર સુઇએ—ઓધવજી૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ (૨)
તો સુખ દુઃખ સર્વે સહીએ—ઓધવજી૦

૬૨

શ્રીજી કરે સો ભલી કરેગે, કયું મનમેં ગભરાતાહય (ટેક)
ચિંતાતજોભજોનંદનંદન,ઈતઉતકું કયું ધાતાહય—શ્રીજી૦
જેનેપીંડપકાશકિયોહય,ઓઈઅન્નપહોંચાતાહય-શ્રીજી૦
બાગલિખ્યાસોનાહીંમીટેગા,હાલ નાવહીંજાતાહય—શ્રીજી૦
આયોહયસુકૃતકરનકું, પાપ પંથ કયું ધાતાહય—શ્રીજી૦
આયો હય વેપારકરનકું,ઉલટા મૂલગુમાતા હય—શ્રીજી૦
યાતેમતભૂલોતુમપ્રાણી, એસબતનકતમાશાહય—શ્રીજી૦
ભાઇબંધ સબકુટુંબકબીલા,એસબજુઠાનાતહય—શ્રીજી૦
યાતે ભજીલે પુરૂષોત્તમ, જમકે દંડ છોડાતાહય—શ્રીજી૦

૬૩

હરિજન થઇને હાણ વરધ, સુખ દુઃખ મનમાંનવધારીયે
ટાલ્યાં નહીંજ ટળે, ઘટ સાથે ઘડીઆ હીંમત નવહારીયે
જુઓ કદરજ મહા દુઃખીયા કહાવ્યારે (૨)
કદી સુખ દુઃખ મનમાં નવ લાવ્યારે (૨)
તોએ મોહનનાં મનમાં નવ ભાવ્યારે—હરિજન૦
જુઓ પાંડવ પ્રભુજીને અતિ પ્યારારે (૨)
પલ એક ઘડી નવ રહે ન્યારારે (૨)
તોય વન ભટકયા સંગ લઇ દારારે—હરિજન૦
વસુદેવ દેવકીજી બેઉ બંધ રહ્યારે (૨)
બહુ કાળના બંધન દુર થયારે (૨)
પ્રભુ પુત્ર થયાને દુઃખ દુર ગયારે—હરિજન૦

૬૪

જીવ તું શીદને ચિંતા કરે, કૃષ્ણને કરવું હોયતે કરે; (ટેક)
તું અંતર ઉદ્વેગ કરે તેથી કારજ શું સરે;
ધણીનો ધાર્યો મનસુબો હર બ્રહ્માથી નવ ફરે,—કૃષ્ણને.
દોરી સર્વની એના હાથમાં ભરાવ્યું ડગલું ભરે;

જેવો જંત્ર વગાડે જંતરી તેવો સ્વર નીકળે—કૃષ્ણને.
જેવું જેટલું જે જેમ કાળે તે તેને કર ઠરે;
એમાં ફેર પડે નહીં કોઇથી શીદ કુટાઇને મરે—કૃષ્ણને.
તારૂં ધાર્યું થાય એટલું હરી ઇચ્છા અનુસરે;
સદાકાળ એરીતનીભેનહીંશીદહુંપણમનમાંધરે—કૃષ્ણને.
થાવાનું અણચિંત્વ્યું થાશે ઉપનીષદ ઓચરે;
રાખ ભરોસો રાધાવરનો દયા તું શીદને ડરે—કૃષ્ણને.

હરિ ભજનની જરૂરીઆત વિષે.

૬૫

ગોવિંદ ગાવ, મન ગોવિંદ ગાવ (૨)
રામ કૃષ્ણ ભજવાનો આવ્યો છે દાવ-મન૦-ગોવિંદ૦
દુર્લભ નર દેહી તમે તત્પર થાવ (૨)
ભવસાગર તરવાને બેસવાને નાવ-મન૦-ગોવિંદ૦
ભગવતકથા સાંભળોને હૃદય રાખો ભાવ (૨)
સત્સંગ રૂપી ગંગામાં પ્રેમે કરી ન્હાવ-મન૦-ગોવિંદ૦
બાઇ મીરાં કહે તમે હરિજન થાવ (૨)
હરિકે ચરનમેં ચિત્ત લગાવ-મન૦-ગોવિંદ૦

૬૬

ભજનકેમકરતોનથીપાજીરે,સીતારામકેમથાશેરાજી (ટેક)
મહાદુઃખ ભોગવીને માયા મેલી, તેને ઉંધોબેઠોદાટી (૨)
ખાધું નહીં ખવરાવ્યું નહીં, પછે જાતાં કુટે છાતી–ભ૦
વિષય ભોગવતાં વંસ વાધ્યું, ને મુને ત્રુઠા માજી (૨)
મમતાની ઘાણીએ ફેરાફરે, પછે તૃષ્ણા થઇ તાજી૦--ભ૦
સોનું પહેરીને શોભા દેખાડે ને માળામાં મન લાજી (૨)
ભકિતવિના ભૂંડાહાલતમારા,એમકહી પંડિતકાજી–ભ૦
માયાની ટીપણે લાહ્ય લાગી, તેને શું રે બેઠો ચાટી (૨)
કહે પ્રીતમભાઇહરિભજ્યાવિના,અંતે સહુધુળમાટી–ભ૦

૬૭

દેવોને છે દુર્લભ એવો મનુષ્યા દેહ આ મળીયો;
તોય હજી હરિ ભકિતમાં નથી ચિત્ત તમારો ચડિયો(ટેક)
ચેતો નહીંતો મહા દુઃખ થાશે, ચોરાશીમાં જાતા;
તે કરતા શું દુઃખ ઘણું છે, ઘરમાં ગોવિંદ ગાતા.
હરિ ભકિત ભુલ્યા તો અંતે, શ્વાન સુકર થઇ ભમશો;
રોમ રોમ નરકોમાં પડીને, ખુબ પીડા ત્યા ખમશો.

ત્યાં વળી બુમ બરાડા દેશો, જમની મારો ખાતા;
તે કરતા શુ દુઃખ ઘણું છે, ઘરમાં ગોવિંદ ગાતા.
હરિ ભકિત ભુલ્યા તો અંતે, ખાવી પડશે એઠ;
વળી રાત દિન ભમવું પડશે, પુરૂં કરવ પેટ.
હડ હડ થઇ જન્મારો જાશે, લાત લાકડી ખાતા;
તે કરતાં શું દુઃખ ઘણું છે,ઘરમાં ગોવિંદ ગાતા—દેવોને.

૬૮

હરિ ભકિત કરનારે, પલકમેં હોવેગા મરના;
પલકમેં હોવેગા મરના:
અહો હરિજન હૃદય કમલમેં, હરિ ભકિત કરના. (ટેક)
કાકારે મામા કુટુંબ કબીલા, છોડ ચલે પ્યારે;
સમજ મન છોડ ચલે પ્યારે:
સ્વપ્નેમેં જો સૃષ્ટિ હોતી, એસા જગ સારે;
એસા જગ સારે રે—સમજ મન એસા૦--સ્વપ્ને મેં૦—
ધામ, ધરા, ધન, માલ ખજાના, આખર નહીં અપના;
સમજ મન આખર નહીં અપના:
એક દિન સબ છોડકે જાના મટીમેં ખપના;
મટીમેં ખપના રે—સમજ મન મટીમેં૦—એક દિન૦—

કામ, ક્રોધ, મદ, લોભ ન રખના કરના સુકૃતકું;
સમજ મન કરના સુકૃતકું:
એક નિરંજન નામ સમરના, ભવજલ તરનેકું;
ભવજલ તરનેકું રે—સમજ મન ભવ૦—એક નિરંજન૦—
જુઠ જગતકી છોડ વાસના જા સદ્ગુરૂ ચરના;
સમજ મન જા સદ્ગુરૂ ચરના:
અહો હરિજન હૃદય કમલમેં હરિભકિત કરના;
હરિ ભકિત કરનાં રે, પલકમેં હોવેગા મરના—અહો૦

૬૯

હરિસેં કોઇ નહીં બડા, દીવાનાકયું ગફલતમેં પડા (ટેક)
પ્રહ્લાદ બેટા હરિસેં લપટા, જબખંભકડકડા—દીવાના૦
ગોપીચંદઓરભરથરીરાજમાલમુલકસબ છોડા—દીવાના૦
પુંડરીકને સેવા કીની, વીઠલ ઇંટપર ખડા—દીવાના૦
કહતકબીરા સુનોભાઈસાધુ,હરિચરણચિત્તચડા—દીવાના૦

૭૦

ભજી લેને પ્રભુને બીજું કાંઇ ન વળેરે,
બીજું કાંઈ ન વળેરે બીજું કાંઇ ન વળેરે.—ભજી૦

જાણ્યા નહીં તે સારંગ પાણી સંસારમાં શું મતી મુંઝાણી
જાણીલે જુગદીશને તો તર્ત -તરેરે.—ભજી૦
મનુષ્યા દેહ વારે વારે ન આવે, માટે ભજી લેને પ્રભુ ભાવે,
ચેતી લે તે માટે જેથી કાર્ય સરેરે.—ભજી૦
રામ નામની લહેર ન જાણી, ઉલટી ઉમર એડે ગુમાણી,
લખીરામ કે ભાવે ભજો ભગવાનનેરે.—ભજી૦

૭૧

લેહ લગાડી રામને જપો, જાવું છે મરી;
જાવું છે મરીરે, કાયા જાશે પડી—લેહ૦
ઘણે કષ્ટ પીંડ બંધાણો, ગર્ભમાં ધરી (૨)
માંડ કરીને મનખો પામ્યો, ચોરાશી ફરી—લેહ૦
ઉંચા મંદીર માળીયા તારા, રહેશેરે પડી (૨)
એવી રૂડી મનુષ્યા દેહ તારી, ધુળમાં ઢળી—લેહ૦
તેડા આવ્યા શ્રી રામના જાવું કષ્ટની ઘડી (૨)
જમ આવ્યે તારૂં જોર નહીં ચાલે, બાંધશે જડી—લેહ૦
સગા સર્વે વીંટીને બેઠા, મરણની ઘડી (૨)
કાઢો કાઢો સૌ કહે એને રોકામાં ઘડી—લેહ૦

સંતની સેવા હરિની ભકિત, વાત છે ખરી (૨)
શ્રીહરિ કહે રઘુવર સમરો, જાશો તરી—લેહ૦

૭૨

હરિ ભજીયે તો આવે સુખની લહેરજો,
આ દુર્લભ મનુષ્યા દેહનો લહાવો લીજીયે. (ટેક)
કયાં થકી આવ્યો ને જીવ તારે કયાં જવું,
બોલ વિચારી જો ઠરવાનો ઠામજો;
આ જુઠા જગત સાથે ઝગડો નવ કીજીયે,
અંતે સાચો બેલી સીતારામ જો—આ દુર્લભ૦
આ મનુષ્યા દેહ પામ્યોરે મોંઘા મુલ્યની,
કોટી જન્મનાં પુણ્ય તણો નહીં પારજો;
આ શીશ ને સાટેરે માગી નહીં મળે,
એક ઘડી તો લાખેણી વહી જાય જો—આ દુર્લભ૦
આ વૃજવાસી ગોપીયે લહાવો લૂંટીયો,
મુકી દીધી કાંઈ માત પિતા કુળ લાજ જો;
સાચું તે સગપણ રે શામળીયા તણું,
સરીયા સરીયા એ વનિતાના કાજ જો—આ દુર્લભ૦

આ તન મન ધન જોબનરે રંગ પતંગનો,
આજોને જોતામાં વણશી જાય જો;
અંતરમાં ઓળખીલે આતમા રામને,
કહે પ્રીતમ તારૂં આવાગમન મટી જાયજો—આ દુર્લભ૦

૭૩

મારે આજ આનંદનો દિન છે રે
હરિની ભક્તિ કરે તેને ધન્ય છે રે (ટેક)
વહાલે નરસિંહ મહેતાનો હાર આપીયો (૨)
ધ્રુવને અવિચળ કરીને સ્થાપીયોરે—મારે૦
વહાલે નામાની છાપરી છાઈ છે રે (૨)
સુદામાની તે નાર સુખ પાઇ છે રે—મારે૦
વહાલે વિખડાં વાર્યાંતે મીરાં બાઈનારે (૨)
લાજ રાખી સંસારીઆના સાથનીરે—મારે૦
ગુરૂ પ્રતાપે ભીમદાસ બોલીયારે (૨)
મારા અંતરના પડદા ખોલીયાંરે—મારે૦

૭૪

ધન્ય જેણે હરિ ગુણ ગાયા—સંસારીયામાં ધન્ય૦

બીજા સૌ જાણજો ભવાયા—સંસારીયામાં૦
હાથી ઘોડાને સુખપાલ બેઠે શું થયું (૨)
શું થયું મેળવી માયા—સંસારીયામાં૦
કંઠ સાહીને જમ કાઢશે પલકમાં (૨)
દુર રહેશે સુત વિત્ત દારા—સંસારીયામાં૦
દયાના પ્રીતમ ભજો નંદના કુંવરને (૨)
સફળ થાશે તારી કાયા—સંસારીયામાં૦

પ્રેમ વિષે.

૭૫

વહાલો પ્રેમને વશ થયા રાજી રે
એમાં શું કરે પંડિત ને કાજી રે—વહાલો૦
કરમાબાઇના આરોગ્યા ખીચડો, નેવિદુરની ખાધીભાજી;
જુઠા બોર શવરીના ખાધા,
વહાલે છપ્પનભોગ મેલ્યા ત્યાગી રે—વહાલો૦
વિદૂરને ઘેર શ્રી કૃષ્ણ પધાર્યા, ને કેળા આણ્યાતા માગી;
ગર્ભ કાઢી નાંખીને છાલ ખવરાવી;
વહાલે તોએ ન જોયું જાગી રે—વહાલો૦

ગુણકા હતી તે પોપટને પઢાવતી, ને તેમાંથી લેહલાગી;
ભગવાન હતા તે સહેજમાં મળ્યા;
એની સંસારની ભ્રમણા ભાંગી રે—વહાલો૦
ભકતની લોક નિંદા કરે, ને જગત થયું છે પાજી;
ભલે મળ્યા મહેતા નરસિંહનો સ્વામી,
માથે ગિરધર રહ્યા છે ગાજી રે—વહાલો૦

૭૬

પ્રેમની વાત છે ન્યારી,
ઓધવજી પ્રેમની વાત છે ન્યારી (ટેક)
પ્રેમની વાતુંમાં ઓધા તમે શું જાણો;
બીજા શું જાણે સંસારી—ઓધવજી૦
પ્રેમની વાતુંમાં ઓધા બ્રહ્માજી ભુલ્યા,
વેદ મેલ્યા છે વિસારી—ઓધવજી૦
તમારો રંગ ઓધા રંગ છે પતંગનો,
અમારો રંગ છે કરારી—ઓધવજી૦
વેદ શાસ્ત્રમાં ઓધા સ્રી નવ તરી,
વ્રજ વાનતાને કેમ તારી—ઓધવજી૦

વલ્લભના સ્વામી પ્રભુ રસિક શિરોમણિ,
નિસરવાની નથી બારી—ઓધવજી૦

૭૭

મેં તો હરિગુણ ગાવત નાચુંગી;
નાચુંગી મેં તોનાચુંગી મેં તોહરિગુણ ગાવત નાચુંગી (ટેક)
અપને મેહેલ બેઠબેઠ કર, ગીતા ભાગવત બાચુંગી—મેં૦
જ્ઞાન ધ્યાનકી ગઠરી બાંધકર, હૃદય કમળમેં રાચુંગી—મેં૦
મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરનાગર, સદા પ્રેમરસ ચાખુંગી—મેં૦

૭૮

દિલ લગાય રામ ફકીરીમેં (ટેક)
રામ ફકીરી અદલ ફકીરી (૨)
ચારો ખૂટ જગીલીમેં—દિલ૦
જો સુખ મિલતા રામ ભજનમેં (૨)
સો સુખ નાહીં અમીરીમેં—દિલ૦
કહત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ (૨)
સાહેબ મિલતા સબુરીમેં—દિલ૦

૭૯

જે કોઇ પ્રેમઅંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના ઉરમાં ઠરે (ટેક)
સિંહણ કેરૂં દુધ હોયતે, સિંહણ સુતને જરે (૨)
કનક પાત્ર પાખે સહુ ધાતુ ફોડીને નીસરે—પ્રેમરસ૦
સક્કર ખોરનું સાકર જીવન, ખરના પ્રાણજ હરે (૨)
ક્ષીર સિંધુનું માછલડું જયમ, મીઠાજળમાં મરે—પ્રેમરસ૦
સોમ વેલ્લી રસ પાન શુદ્ધ જે બ્રાહ્મણ હોય તે કરે (૨)
વગળ વંશીને વમન કરાવે વેદ વાણી ઉચ્ચરે—પ્રેમરસ૦
ઉત્તમવસ્તુ અધિકારવિના મલે, તદપિ અર્થ નાસરે (૨)
મચ્છભોગીબગલોમુકતાફળ, દેખી ચંચુ નાભરે—પ્રેમરસ૦
એમ કોટી સાધને પ્રેમવિના પુરૂષોત્તમ પુંઠ ન ફરે (૨)
દયા પ્રીતમ શ્રી ગોવર્ધન ધર, પ્રેમભકિતએ વરે—પ્રેમરસ૦

વ્યભીચાર વિષે.

૮૦

ધિક ધિક તારો જો અવતારરે,
તેં તો ન કર્યો નર જો વિચારરે.

ચૌદ લોકને ગઇ છે નારી ચાવીરે,
તુંને તેની પતીજ કેમ આવીરે.
બ્રહ્મા સરખાને જેણે જો ભોળાવ્યારે,
શિવ સરખાને જેણે ડોલાવ્યારે.
જેણે એકલ શૃંગીને અંધ કીધોરે,
જેણે પારાશર પકડીને લીધોરે.
કીધું નારદ તણું તે મુખ કાળુંરે,
ઋષિ સૌભરી તણું તે તપ ટાળ્યુંરે.
જેણે અંધ તે અસુર કુળ કીધુંરે,
તેણે અમૃતને જો વિખ દીધુંરે.
જેણે રાવણ તણું તે કુળ ખોયુંરે,
ત્યાં તારૂં તે મન કેમ મોહ્યુંરે.
લિધું દુઃખ તે અલ્પ સુખ સાટેરે,
કહે નિષ્કુલાનંદ તે માટેરે.

૮૧

તમે પાછાંને વળાવોરે, (૨) રાજા રાવણ જાનકીરે
જાનકી છે ગઢરે લંકાનોરે કાળ, માતાજી છે ગઢરે૦—તમે૦

લંકા કેરા કાંગરારે, રામે તારા ઘેરીયારે (૨)
પથરા કાંઈ તારીને બાંધીછે પાજ—તમે૦
લંકા ગઢમાંહીરે, હનુમાન જતી આવીયારે (૨)
લીધી લીધી સીતાજી કેરીરે શુદ્ધ—તમે૦
એમ કરી બોલ્યારે, નાર મંદોદરીરે (૨)
અવિચલ હોજો, રામ તમારૂંરે રાજ—તમે૦

સાધારણ નીતી વિષે.

૮૨

ભાવે કરી ભકતો તમે હરિગુણ ગાઓ
હરિગુણ ગાઓને લીઓરે આ લ્હાવો—ભાવે૦
ઈશ્વરમાં રાખી આશ, વેદમાં ધરી વિશ્વાસ,
દિલથી થઇને દાસ રામને રીઝાવો—ભાવે૦
રાંક માથે રાખો રહેમ, પ્રભુ સાથે જોડો પ્રેમ,
નીતિ તણા નેમ તેમાં ચિત્ત ન ચુંકાવો—ભાવે૦

૮૩

ભાવથી પ્રભુ ભજો, પ્રભુ ભજો (૨)
તમે તરકટ કરવાં તજોરે—ભાવથી૦

હાંરે દયા દિલમાં રાખજો દહાડીરે (૨)
તેથી અતિસુખ પામશો અગાડીરે—ભાવથી૦
હાંરે કોઇ પારકા સંકટ કાપોરે (૨)
ભાવી ભુખ્યાને ભોજન આપોરે—ભાવથી૦
હાંરે જે જે દીસે છે તે છે જવાનુંરે (૨)
એમાં કંઈ નથી રહેવાનુંરે—ભાવથી૦

પરમાર્થ વિષે.

૮૪

તું તીર્થમાં જ્યાં ત્યાં વિચરતો, ધર્મ જણીને ધર્યો,
વૈરાગ્યથી વસ્તી તજીને, વન વિષે જઇને વર્યો.
ભગવા ધરીને ભટકતો રહી પેટ ભીખીને ભર્યું,
શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારૂં કોઇનું શું કર્યું.
તેં નિત્ય સ્નાન ત્રિકાળ કીધું, ચાહી ગોમય ચોળીને,
તેં પંચ ગવ્ય વિશેષ પ્રાશન કીધું ઘોળી ઘોળીને.
આહાર એકજવાર કરવો, એવું વ્રત તેં આચર્યું,
શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારૂં કોઇનું શું કર્યું.

તેં નવ નવા નૈવેદ્ય કરીને તે પ્રસાદી તું જમ્યો,
ઉપવાસને એકાસણા કરી દેહને બહુ તેં દમ્યો.
ખાડો ખણીને દાટીયું જે અન્ન જમતાં ઉગર્યું,
શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારૂં કોઇનું શું કર્યું.
તેં પ્રાર્થના પ્રભુની કરી, મુખ વિવીધ વચન ઉચ્ચારીને,
તેં સ્તોત્ર પાઠ ઘણા કર્યા, નિત્ય નિત્ય નિયમો ધારીને.
ગદગદ સ્વરે ગુણગાન કરતાં આંખથી આંસુ ઝર્યું,
શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારૂં કોઇનું શું કર્યું.
ભગવાન લુખી ભકિતથી રીઝે નહિ તલ માત્ર તે,
પણ ભકિત પર ઉપકાર સાથે થાય પ્રભુ પ્રિય પાત્ર તે.
તે વગર વાદ વિવાદ કીધા, કામ તેથી શું સર્યું,
શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારૂં કોઇનું શું કર્યું.

૮૫

થિર ઠરીને કોઇ આ ઠામ, રે નથી રહેવાનું;
કરી લો કાંઇ રૂડું કામ, રહેશે કહેવાનું. (ટેક)
વિક્રમ સરખા વીર ગયાને, ભૂપ ગયો વળી ભોજરે;
જોરાવર જયકારી જગતમાં, ફરતી જેની ફોજ—રે નથી.

મોતીશા મુંબઈમાં મોટા, સરસ હતો સાહુકાર રે;
નામ ગયુંને ઠામ ગયું, વળી ગયા ગરથ ભંડાર–રે નથી.
હેમાભાઇ હયાત હતાને, શેઠ હતા હઠિસંગ રે;
તે પણ દુનિયા તજી ગયાને, મનમાંરહયોઉમંગ–રે નથી.
પડયું રહે નાણું પૃથ્વીમાં, અગણિતઆડેઆંકરે;
સમજી લેજો કંઈપણ સાથે, નહી આવે નવટાંક–રે નથી.
આરંભેલા અધુરાં રહેશે, કઇક જગતમાં કામરે;
તરત અજાણ્યું તેડું આવે, તજીને જવું તમામ–રે નથી.
લાચારોની આશિષ લેજો, નિશ્ચળ કરજો નામરે;
સમજોતો સારી શીખામણ, દેછે દલપતરામ–રે નથી.

૮૬

કોઇનોભારનરાખેમોરારી,આપેંવ્યાજસીખેગર્થભારી (ટેક)
સુદામાજીના તાંદુલ લીધા, તેના મોલ કનકનારે કીધા.
દ્રોપદીજીનું આવ્યુંરે ટાણું, ચીર પુર્યા તે નવસે નવાણું,
પાટા બાંધ્યોતે પીડારે જાણી, ચીર પુર્યાની એંધાણી.
થોડું ચંદન કુબજાનું લીધું, એને રૂપ અનુપમ દીધું,
ગોવાળીએ ઓછત્ર કીધો વાલે કરપર ગોવર્ધન લીધો.

જેનું લીધું હતું તેનું દીધું, તેમાં પરમારથ તેં શું કીધું
ધન્ય ધન્ય નરસિંહાતારીવાણીએમબોલ્યાતે સારંગપાણી.

સ્મરણ વિષે.

૮૭

સુમરન બિના સુખ નહીં પાવેગા;
નહીં પાવેગા, નહીં પાવેગા (ટેક)
ભવ સાગરમેં ભટક મરેગો (૨)
જો ગુરૂ વાકય બિસારેગા—ભલા જો૦—સુમરન૦
કુંભી પાક આદિ નરકમેં (૨)
યમ કિંકર લે જાવેગા—ભલા યમ૦—સુમરન૦
અજપા જાપ નાવ ભવજલ તેં (૨)
પલમાંહી પારપહોંચાવેગા—ભલા પલ૦—સુમરન૦
ભાવ ધરી ભજ નિર્ગુન ચૈતન્ય (૨)
ફેર જન્મ નહીં પાવેગા—ભલા ફેર૦—સુમરન૦
વિમલ વિષદ નિત્ય શ્રી સદ્દગુરૂકો (૨)
દેવકૃષ્ણ યશ ગાવેગા—ભલા દેવકૃષ્ણ૦—સુમરન૦

૮૮

નરાયણનું નામ લેને તુ પ્રાણીરે
બદ્રિનાથ પ્રગટ જુગ જાણી–(ટેક)
ગર્ભવાસે રક્ષા કીધી તારીરે
લીધો જઠરા અગ્નિથી ઉગારીરે
તેને કેમ મેલ્યો છે વિસારી–નારાયણ૦
નરદેહ દીધો તને નાથેરે
ધન હોયતો વાવર તારે હાથેરે
પડયું રહેશે કોડી નાવે સાથે–નારાયણ૦
વણ સમજે કહે મારૂં મારૂંરે
ધન કાજ ફરે તન બારૂંરે
તારા હાથે નથી ધન તારૂં–નારાયણ૦
મિથ્યા સુખમાં તે શું લપટાણોરે
લોક લાજે ગળે દીધો પાણોરે
જાયછે તૃષ્ણાના પુરમાં તણાણો–નારાયણ૦
કાયા માયા એ રીતે કાચીરે
તેના રંગમાં તે શું રહયો રાચીરે
બ્રહ્માનંદ કહે વાત સાચી–નારાયણ૦

નામ મહાત્મ્ય વિષે.

૮૯

શ્રીનાથજીના નામસમાન કોઈ નાવે-મારાપ્રભુજીનાનામ૦
સુધન્વા રાજાને કાચી તેલ તડામાં તાવે,
સમર્યાહુરીનેમાંયઝીપલાણા,ભકિતતણા વેદ ગાવે-મારા૦
દુષ્ટ દુર્યોધન બેઠાં ત્યાં સુંદરી સભામાં ન આવે,
અબળાતણીઅરજસુણીકરીનેઅણવાણેપાયઆવે-મારા૦
વિપ્ર સુદામાના ધરમાં છે સંકોચ તાંદુલ લઈને ખાવે,
ખટરસ ભોજન તજી કરીને,ભાજી વિદૂર ઘેરપાવે-મારા૦
કોઇજાયગંગાને કોઈ જાય કાશી, અશ્વમેધ જગન કરાવે,
સાતસાયરનેપૃથ્વી પ્રદક્ષિણાને કોટી કોટી કન્યા પરણાવે;
અનેક ગાયોનાદાનકરીને,કોટીકોટીકન્યાપરણાવે-મારા૦
જાગજગનને લાગને ભાગમાં, વેદ પુરાણ જશ ગાવે,
સ્વામીગોવિંદાના સ્મર્ણ કરીને હેતેહુરીના ગુણગાવે-મારા૦

૯૦

કૃષ્ણ રામા રામા રામા, કૃષ્ણ રામા રામા રામા;
રામા રાયા રઘુબારે, રાયા રઘુબારે-કૃષ્ણ૦

નામ ગેઉન કરે ધંધા (૨)
ત્યાલા સમાધ તો સદા, સમાધિ તો સદા–કૃષ્ણ૦
નામ ગેઉન પાયે ચાલે (૨)
ત્યાલા યજ્ઞ પાઉલે પાઉલે, પાઉલે પાઉલે–કૃષ્ણ૦
નામ રટત શ્વાસો શ્વાસી (૨)
તે તો જેવલા ઉપવાસી, જેવલા ઉપવાસી–કૃષ્ણ૦
જે કોઇ રામ નામ ગાવે (૨)
ત્યાલા તુકા વંદે પાયે, તુકા વંદે પાયે–કૃષ્ણ૦

૯૧

ભજ રામ રામ રામ રામ રામ રામ રામા (ટેક)
રામ નામ વેદ મુલ, તા સમ નહીં ઔર તુલ;
ભજત મિટત ત્રિવિધ શૂલ, છુટતહીં ભવધામા–ભજ૦
રામનામ વિમલ નીર, સંતન સતસંગ ધીર;
ગાવત સુરનર મુનીવર, પાવત નિજ ધામા–ભજ૦
રામનામ કમલ ફુલ, સંતન મન ભ્રમર ભુલ;
ઝુમી ઝુમી પીવત, અમૃત કરી પાના–ભજ૦
રામ નામ નિરંકાર, તુલસીદાસ નમસ્કાર;
દીજે પ્રભુ ભક્તિદાન, પલપલ હરિ નામા–ભજ૦

શ્રી કૃષ્ણ વિષે.

૯૨

જય જય કૃષ્ણ કમલદલ લોચન
કલિમલ મોચન કંસ અરિરે. (ટેક)
જય જગવંદન દેવકી નંદન (૨)
પરમાનંદ મુકુંદ હરિરે—જય જય૦
જય વરદાયક યદુ કુળ નાયક (૨)
દાનવ નાશક સબળ હરિરે—જય જય૦
જય કમલાવર જગમંગલ કર (૨)
તમ ચરણે નમું પ્રેમ ધરીરે—જય જય૦

૯૩

કાહે ન મંગલ ગાવે યશોદા મૈયા,
કાહે ન મંગલ ગાવે. (ટેક)
પુરણ બ્રહ્મ સકલ અવિનાશી (૨)
સો તેરી ધેનુ ચરાવે—યશોદા૦
કોટિ કોટિ બ્રહ્માંડ કે ભર્તા (૨)
જપ તપ ધ્યાને ન આવે,

ન જાનું યહ કોન પુન્ય હુય (૨)
જશોમતિ ગોદ ખેલાવે—યશોદા૦
શિવ સનકાદિક આદિ બ્રહ્માદિક (૨)
નિગમ નેતિ યશ ગાવે,
શેષ સહસ્ત્ર મુખ રટત નિરંતર (૨)
સો જાકો પાર ન પાવે—યશોદા૦
સુંદર બદન કમલ દલ લોચન (૨)
ગો ધેનુ કે સંગ આવે,
માત યશોદા કરત આરતિ (૨)
કબીરા દર્શન પાવે—યશોદા૦

૯૮

વૃજ વહાલુંરે વૈકુંઠ નહીં આવું (૨)
ત્યાં નંદ કુંવર કયાંથી લાવુંરે-વૃજ વહાલું૦
ત્યાં લલીત ત્રિભંગ શ્રી ગિરધારી (૨)
સંગે સોહીયે રાધા પ્યારી,
એમને નિરખતાં આંખ ઠરે મારીરે-વૃજ વહાલું૦

ત્યાં જમુના શ્રી ગિરિવર છેજ નહીં (૨)
મારૂં મનજ સત્ય ઠરેજ નહીં,
મારા પ્રાણ પ્રસન્ન ત્યાં રહેજ નહીંરે–વૃજ વહાલું૦
ત્યાં શ્રી વૃંદાવન રાસ નહીંરે (૨)
વ્રજ વનિતાની સંગે વિલાસ નહીં,
વિષ્ણુ વેણુ વાયાનો અભ્યાસ નહીંરે–વૃજ વહાલું૦
સુખ સ્વર્ગનું કૃષ્ણ વિના કડવું (૨)
મને ન ગમે બ્રહ્મ સદન અડવું,
ધિક ધિક એ સુખ પામીને પડવુંરે–વૃજ વહાલું૦

લયલીનતા વિષે.

૯૫

મને વધાયું વહાલાજીની સાથ
મુંને વહાલો વિસાર્યો ન વીસરેરે (ટેક)
આઠે પહોર ઉલામણ મારા ઉરમાંરે
બીજી વહાલી ન લાગે વાત—મુંને વહાલો૦
જેમ રત્ન જડયું હોય રંકને રે (૨)
તેમ સત્ય થયું છે સાક્ષાત—મુંને વહાલો૦

જેને કાજે દમે છે અતિ દેહનેરે (૨)
તે તો આવ્યું છે મારેરે હાથ—મુને વહાલો૦
વારે વારે જાઉ ગુરૂજીને વારણેરે (૨)
જેણે નરખાવ્યા નીતમ નાથ—મુને વહાલો૦
તેને તોલે ન આવે ત્રણ લોકમાં રે (૨)
જેની વિશ્વ વિચિત્ર છે ભાંત—મુને વહાલો૦
ધન્ય ધન્ય દયારે ગુરૂદેવની રે (૨)
નામ નીરાંત નરખાય અજાત—મુને વહાલો૦

૯૬

રામ બાણ લાગ્યાં હોય તે જાણે,
ઓલ્યા મુરખ મનમાં શું આણે (ટેક)
વને લાગ્યાં પ્રહ્લાદને લાગ્યાં, તો ઠરીને બેઠા ઠેકાણે,
ગર્ભવાસમાંશુકદેવનેલાગ્યાં, એતોવેદવચનપરમાણે—રામ૦
મોરધ્વજ રાજાનું મન હરી લેવા, હરિ આવ્યા જે ટાણે;
લઇ કરવત મસ્તકપર મેલ્યુંને પતિનપુત્રબેઉતાણે—રામ૦
મીરાં બાઈપર ક્રોધ કરીને, રાણાજી ખડ્ગજ તાણે;
વીખનાપ્યાલાગીરધરલાલે આરાગ્યાએતોઅમૃતને ઠેકાણે૦

નરસિંહ મેતાની હુંડી રિવકારી, ખેપ ભરી ખરે ટાણે;
આગળસંતઅનેકઓધાર્યા,એવું ધનોભગતઉરઆણે-રામ.

૯૭

રે સગપણ હરિવરનું સાચું (૨)
બીજું તો સર્વે ક્ષણ ભંગુર કાચું-રે સગપણ૦
હરિવિના બીજાને વરવું, તજી ગજ ખરપર ચઢી ફરવું,
એ જીવ્યાથી મરવું છે સારૂં-રે સગપણ૦
કે ફોગટ ફેરા શીદ ફરીયે, કે પરઘેર પાણી કાં ભરીયે,
કે વરીયે તો નટવર વર વરીયે-રે સગપણ૦
કે ના ડરૂં લોક તણી લાજે, મારે શિર ગીરધર વર ગાજે,
આ દેહ ધર્યો નટવર કાજે-રે સગપણ૦
હવે મેં તો પ્રીતલડી ટાળી, ભાંગ્યુ મન મિથ્યા સૌ ભાળી,
કે વરવા જેવા મળ્યા વનમાળી-રે સગપણ૦
એવું જાણી મેં સગપણ કીધું, મેણું મેં તોજગનુંશીરલીધું
જેથી રે મારૂં કારજડું સીધ્યું-રે સગપણ૦

૯૮

વરીએ તો શામળીયો વરીએ રે,
ચતુર વર વરીએ તો શામળીયો વરીએ.

સંસારી સગપણ કાચું, પરણી રંડાવું પાછું (૨)
હાંહાંરે એને ઘેર તે પાણી શીદ ભરીએરે—ચતુર વ૨૦
સંસાર તો સર્વે જુઠો, શું થાશે રૂઠો કે તુઠો (૨)
હાંહાંરે એને તુચ્છ તે જાણીને ફરીએરે—ચતુર વ૨૦
જેને પરણે દુઃખ જાય, અખંડ હેવાતણ થાય (૨)
હાંહાંરે તેની સાથે તે પ્રીત કરી રહીએરે—ચતુર વ૨૦
સંસાર તો સરવે ખોટો, પાણી માંહેનો પરપોટો (૨)
હાંહાંરે એતો ફુટી જાશે નાનો મોટોરે—ચતુર વ૨૦
દયા પ્રીતમ કેરો વહાલો, નાગર નંદલાલો (૨)
હાંહાંરે તેહનો સાહ્યો કરીને મહાલોરે—ચતુર વ૨૦

૯૯

વરીએ શામળીયા વરની સાથે—કાંહાં વરીયે૦—
ના ના નેહલો કરીએ કોઈ સાચાની સંગાથે.
હંસલોનેબગલોએકજનમસંગાથીરેએઉચાલ્યાએકવાટ (૨)
હંસલાને જોઇએ રૂડા મોતીડાનો ચારો (૨)
ઓહ્યો બગલો મોહ્યો તેની સાથે—ના ના૦

ચોરનેશાહુકારબેઉજન્મસંગાથીરે, બેઉચાલ્યાએકસાથે(૨)
સાંજ પડીને શાહુકાર સુઇ રહયોરે (૨)
એના ધનડા ચોરાણા તેની સાથે—ના ના૦

સતસંગવિનાધ્યાનસુધરેનહીંનેતાળીપડેનહીએકહાથે (૨)
બોલ્યા રવિદાસ ગુરૂ ભાણ પ્રતાપેરે (૨)
એ તો સદ વચન આવે સાથ—નાના૦

૧૦૦

ઘેલાઅમેભલે થયાંરે બાઇ,મારે ઘેલામાં ગુણ લાધ્યું (ટેક)
આટલા દીવસ હરિ જાણ્યાવિનાનું મન માયામાં બાંધ્યું
ભવસાગરમાં ભૂલાપડયાંત્યારે, મારગમળીઆમાધુ—ઘેલા.
ઘેલા તો અમે હરિના ઘેલા નિર્ગુણ કીધાં નાથે;
પૂર્વજનમની પ્રોત હતી ત્યારે, હરિએઝાલ્યા હાથે—ઘેલા.
ઘેલાની વાતો ઘેલા જાણે ને દુર્જનીયા શું જાણે;
જે રસ તો દેવતાને દુર્લભ, તે રસ ઘેલા માણે—ઘેલા.
ઘેલા મટી અમે ડાહ્યા ન થઇએ ને સંતના શરણા લીધા;
બાઈમીરાંકહેપ્રભુગીરધરનાગુણ, કારજસઘળાસીધા—ઘેલા.

૧૦૧

રસ અગમ અપાર સુરનર,
પાર ન પામે મન વાણી વડે;
મારા વહાલાજી, જોગેશ્વર જોતાં તે કાઇને નહીં જડે.
રસ પ્રેમી જન હોય તે પામે,
જેમ જળ આવે નીચે ઠામે;
આ જગત ચઢયું છે અવળે વામે-રસ૦

રસ દેવકીને ઉદરે ઉદય થયો,
રસ રેડ્યો તે ગોકુળમાં ગયો;
રસ વ્રજમાં જયજયકાર થયો-રસ૦

રસ વ્યાસજીના કુંવરે ચાખ્યો,
રસ ઉત્તરા સુત પરિક્ષતે માણ્યો;
રસ બ્રહ્મા સુતાએ ઉરપર રાખ્યો-રસ૦

રસ પ્રહ્લાદે પ્રેમે પીધો,
રસ પીને ધ્રુવ અવિચળ કીધો;
રસ વ્રજ વનિતાએ વહેંચી લીધો-રસ૦

રસ પીને મીરાં મુક્ત થઇ,
રસ પીધો ગૌતમની નારી;
રસ કર્મ સંજોગે કુબજા પામી–રસ૦
રસ નરસિંહમહેતાએ નિશ્ચય લીધો,
રસ કમળાને કાજે કીધો;
રસ જનક સુતાએ પાઇને પીધો–રસ૦
રસ જયદેવે શુકદેવે જાણ્યો,
રસ પદ્માવતીએ પ્રમાણ્યો;
રસ દ્રુપદ સુતાએ સભામાં આણ્યો–રસ૦
રસ અજર અમરરે એવો છે,
રસ માનવીયોને મેવો છે;
રસ સૌને પીવા જેવો છે–રસ૦
રસ પીજો પીધાને ટાણે,
પછી નહીં મળે ખરચે નાણે;
રસ દુરિજન હોય તે શું જાણે?–રસ૦
રસ રસીયા રસ રાખો જારી,
રસ પીજો રસના અધિકારી;
પ્રીતમના સ્વામીની પ્રીત ન્યારી–રસ૦

૧૦૨

લેહ લાગી મુંને તારી મોહનજી, લેહ લાગી મુંને તારી
કામજ મુકયું ને ધામજ મુકયું (૨)
મનમાં ચાહુંછું મુરારી–મોહનજી૦
ખભે છે કામળી ને હાથમાં છે વાંસળી (૨)
ગોકુળમાં ગાયો ચારી–મોહનજી૦
સોળ સહસ્ર ગોપીયોને તમેજ વરીયા (૨)
તોય તમે બાળ બ્રહ્મચારી–મોહનજી૦
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર (૨)
ચરણ કમળ બલિહારી-મોહનજી૦

૧૦૩

લેહલાગી મને લેહલાગી,રામસીતાપતિ તમારી લેહલાગી;
પ્રભુ તમને ભજ્યાથી મારી ભીડ ભાંગી—રામ સીતા૦
ધ્રુવને લાગી પ્રહ્લાદને લાગી (૨)
મહેતા નરસિંહાની ભીડ ભાંગી—રામ સીતા૦
અજ્ઞાનની કોટડીમાં ઉંઘ ઘણી આવે (૨)
જ્ઞાનીને શબ્દે હું જાગી—રામ સીતા૦

રમણ રેતીમાં રાસ રચ્યો છે (૨)
ગોપીયોની સંગે હું મહાલી—રામ સીતા૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર (૨)
સત સંગતની લેહ લાગી—રામ સીતા૦

૧૦૪

સુરતા લાગીરે તેની ભ્રમણાઓ
ભાંગી, જેને સુરતારે લાગી.
સુરતા લાગીરે એક સંત પ્રહ્લાદને (૨)
તાતનો ત્રાસ જેણે હૃદયે નવ ધરીયો—જેને૦
નટેરે ખેલ રચ્યોરે ચોગાનમાં (૨)
દોર વિનાનું બિજું અવર નવ દેખે—જેને૦
પતંગને દીપક સાથે સ્નેહ બંધાણો (૨)
તન મન અર્પી જેણે દેહ દમીછે—જેને૦
મચ્છને જળની સાથે પ્રીત બંધાણી (૨)
મરતાં લગી તેની ઈચ્છા નવ ત્યાગી—જેને૦
મરજીવા સંત જેણે મન વશ કીધાં (૨)
પેસી સાગરમાં મોતી વીણીને લીધાં—જેને૦

ભક્તિનો મારગ એવોરે કહીયે (૨)
પ્રીતમના સ્વામી તેના હ્રદીયામાં રહેછે—જેને૦

૧૦૫

હરિ મહિમા મોટાજન જાણે, સનકાદિક શૂકદેવ જોને;
અજ તનયા ઉમયાપતિ વંદે, કરે કમળાપદ સેવ જોને.
વેદ વિરંચી વ્યાસ વખાણે, અપાર લીલા એની જોને;
નાથ વિના બીજોનહિબળિયો જોયું ચિત્તમાં ચેતી જોને.
માટે મારૂં મનડું મોહ્યું, રસીક વરને રંગે જોને;
સદા સરવદા સુખમાં ઝીલું, સુંદર વરને સંગે જોને.
અમૃત કેરા સાગર માંહે, મગન થયું મન મીન જોને;
એક નિમિષ ન્યારૂં નવ થાયે, રહ્યું તે રસમાં લીન જોને.
અગર ચંદનના વનમાં જઇને. ભોગી ભમરો બેઠો જોને;
ઉઠી એ અળગો નવ થાયે, સ્વાદ સુખમાં પેઠો જોને.
કમળનેનની સુંદર શોભા, નિરખું નિત્યે નીત્ય જોને;
પ્રીતમના સ્વામીની સાથે, બાંધી પુરણ પ્રીત જોને.

૧૦૬

ઓધવ કયારે આવશે વનમાળીરે,
થઇએ સુખીયા મોહન મુખ ભાળી—ઓધવ૦

ક્યારેમુજનેસંભારેછેકહાનરે,નીજમાતાનેકરૂણા નિધાનરે,
અમને આઠે પહોર એનું ધ્યાન—ઓધવ૦
ક્યારેકહેછેગોવાળનીવાતરે,જ્યારેભેલા બેસે બેઉ ભ્રાતરે,
અમને મળશે કે દી સાક્ષાત—ઓધવ૦
ગોપી ગોપને જમુનાનુંવારીરે, ગાયોગોવરધન સુખકારીરે,
કે દી રીઝેછે વ્રજને સંભારી—ઓધવ૦
મુકતાનંદના શ્યામને કાજરે, પુછે ઓધવને વ્રજ નારરે
અતિ દુઃખિયો છે વ્રજનો સમાજ—ઓધવ૦

૧૦૭

રામ સભામાં અમે રમવાને ગ્યાતા, (૨)
પસલી ભરીને રસ પીધો હરિનો રસ પુરણ પાયો (ટેક)
પહેલો પ્યાલો મારા સદગુરૂએ પાયો, (૨)
બીજે પ્યાલે થઇ છું ઘેલી—હરિનો રસ૦
ત્રીજે પ્યાલો મારી રોમે રોમે વ્યાપ્યો, (૨)
ચોથે પ્યાલે થઇ છું ઘેલી—હરિનો રસ૦
રસ બસ થઇછું રંગ રસીયાની સાથે (૨)
વાત ન સુઝે બીજી વાટે—હરિનો રસ૦

મોટા જોગેશ્વર જેને સ્વપ્ને ન આવે (૨)
તે મારા મંદીરીયામાં મહાલે—હરિનો રસ૦
અખંડ હેવાતણ મારા સદ્‌ગુરૂએ દીધા (૨)
અખંડ સૌભાગી અમને કીધા—હરિનો રસ૦
ભલે મળ્યારે મહેતા નરસિંહના સ્વામી (૨)
દાસી પરમ સુખ પામી—હરિનો રસ૦

પ્રાર્થના વિષે.

૧૦૮

વિઠલ વિશ્વાધાર, પ્રભુ તું વિઠલ વિશ્વાધાર,
આ જગનો સૃજનાર પ્રભુ તું વિઠલ વિશ્વાધાર—પ્રભુ તું૦
બ્રહ્મ ઇંદ્રાદિક દેવતા, જેને નમે છે આજ,
તે પરમેશ્વર સર્વના, પુરો મનમા કાજ—પ્રભુ તું૦
લક્ષ્મીજી પણ જેહના, ચરણ સેવે છે નીત,
તે પ્રભુજીના પદ વિશે, ચોડી રાખજો ચિત્ત—પ્રભુ તું૦
ગૌતમ અત્રિ વસિષ્ટથી, જેના પદ સેવાય;
એવા દેવ ભજયા થકી, પાપ આપણા જાય—પ્રભુ તું૦

ધ્રુવ પ્રહ્લાદિક ભકતથી, ભજન જેહનું થાય;
પુરૂષોત્તમ સેવ્યા થકી, કોટિ યજ્ઞ ફળ થાય–પ્રભુ તું૦

૧૦૯

* દીનનો દયાળ છોડી કોને શરણ જાવું
કોને શરણ જાવું પ્રભુ કોને શરણ જાવું (ટેક)
માત તાત જાણી પ્રભુ ચરણ પ્રત્યે ધાવું (૨)
પામીને પ્રસાદ પુર્ણ (૨) કૃતકૃતાર્થ થાવું,
પ્રભુ કૃતકૃતાર્થ થાવું—દીનનો૦
નીતિ ભકિત રૂપી પુણ્ય તીર્થમાં હું નહાવું (૨)
પરમ ઇષ્ટ બ્રહ્મની હું (૨) સ્તુતિ ગુણ ગાવું,
પ્રભુ સ્તુતિ ગુણ ગાવું—દીનનો૦
પ્રભુ કૃપા નિધાનની હું પુર્ણ કૃપા ચહાવું, (૨)
સંકટ સમય નાથ (૨) પલ્લવ હું સહાવું,
પ્રભુ પલ્લવ હું સહાવું—દીનનો૦
નમી નમી પરાત્પરા હું શરણ તારે આવું (૨)
પ્રેમ પુષ્પ અંજલી હું (૨) પ્રભુપદે વધાવું,
પ્રભુ, પ્રભુ પદે વધાવું—દીનનો૦

૧૧૦

* અભિવંદન બ્રહ્મ પદે હું કરૂં (૨)
પ્રભુ શરણ રહી શુભ ધ્યાન ધરૂં—અભિવદન૦
પરમાત્મા પરમેશ તમારૂં (૨)
મંગળ નામ સદા હું સ્મરૂં—અભિવંદન૦
હૃદય વિશે વિશ્વેશ તમારી (૨)
પ્રેમળ ભકિત હું પુર્ણ ભરૂં—અભિવંદન૦
દુસ્તર ભવ સિંધુથી પ્રભુની (૨)
પરમ કૃપાથી હું સત્ય તરૂં—અભિવંદન૦

૧૧૧

* અન્ય નહીં પ્રભુ ત્રાતા,
તુજ વિના અન્ય નહીં પ્રભુ ત્રાતા.
વિનય થકી હું વિનતિ કરૂં છું (૨)
વિશ્વ તણા વિભુ ધાતા—તુજ૦
સર્વ રૂષિ મુનિ શુક સનકાદિક (૨)
તુજ મહિમા ગુણ ગાતા—તુજ૦

દીન દયાળ તુજ કરૂણા વિના (૨)
કોણ કરે સુખ શાતા—તુજ૦
આશ્રય એક તમારો ધારૂં (૨)
સુખ દુ:ખના પ્રભુ જ્ઞાતા—તુજ૦
સાષ્ટાંગે હું વંદું વિભુને (૨)
પરમ પદ મંગળ દાતા—તુજ૦

૧૧૨

* શરણ ખરૂં છે તમારૂં, પ્રભુજી મારે, શરણ ખરૂં છે તમારે.
અનુગ્રહ નાથ અપાર કીધાં છે (૨)
હૃદય થકી ના વિસારૂં-હાંહાંરે પ્રભુ હૃદય થકી૦--પ્રભુ૦
પ્રતિપાલન પ્રભુ ધર્મ તમારો (૨)
સર્વ તણું કરો સારૂં—હાંહાંરે પ્રભુ સર્વ૦—પ્રભુજી૦
નિષ્કૃતિ પાપ તણી કેમ થાશે (૨)
નિંદ્ય કૃતિ જો વિચારૂં—હાંહાંરે પ્રભુ નિંદ્ય૦—પ્રભુજી૦
ભજન કરી ભગવંત અંતરમાં (૨)
મંગળ ધ્યાન હું ધારૂં—હાંહાંરે પ્રભુ મંગળ૦—પ્રભુ૦

દીનતા વિષે.

૧૧૩

અપરંપાર પ્રભુઅવગુણ મોરા,માફ કરોને મુરારીરે(ટેક)
દયા ધરમની વાત ન જાણું; અધરમનો અધીકારીરે;
પાપી પુરો જુઠા બોલો, બહુ નિરખું પર નારીરે—અપ૦
સાધુ દુભ્યા બ્રાહ્મણ દુભ્યા, ભકત દુભ્યા બહુ ભારીરે;
માત પિતાને બન્ને દુભ્યા,ગરીબનકું દીયો ગાલીરે—અપ૦
ભજન થાય ત્યાં નિંદ્રા આવે, પર નિંદા લાગે પ્યારીરે;
મિથ્યાસુખમાંઆનંદવરતું, બહુ રહું હુશીઆરીરે—અપ૦
સંસાર સાગરમાં જળ ભરીયો, ચો દિશ ભરીયો ભારીરે;
તુલસીદાસગરીબનકીવિનતિ,અબતોલીયોનેઉગારીરે—અ૦

૧૧૪

*અપરાધો અમારા પ્રભુ મહા ઘણા રે (૨)
કૃપાસિંધુ તમે ક્ષમા કરો અપરાધ—અપરાધો૦
ક્રોધ જોઇ નહીં રોષ કરો છો, (૨)
દયા નિધિ દયામાં નથી કાંઈ મણારે—કૃપાસિંધુ૦

અભિલાષા રાખીયે તમારી, (૨)
અન્ય આશ્રય નથી, પ્રભુ તુજ વિનારે—કૃપાસિંધુ૦
અનુગ્રહ સ્મરિ અભિવદન કરિયે, (૨)
તુજ ચરણ પ્રત્યે, સત્ ચિદ ઘનારે—કૃપાસિંધુ૦

૧૧૫

*અપરાધ ક્ષમા કરો મારો, પ્રભુ અપરાધ ક્ષમા કરોમારો.
નિંદિત કર્મો જે મેં કીધા(૨)તે પ્રભુ સર્વે નિવારો–પ્રભુ૦
શરણે રહી પ્રભુ ચરણેવંદુ(૨)ભવજલ પાર ઉતારો–પ્રભુ૦
દાસ તણું રક્ષણ કરવાને(૨)છે પ્રભુ ધર્મ તમારો–પ્રભુ૦
કર જોડીને વિનતિ કરૂંછું(૨)સંકટ સર્વે નિવારો–પ્રભુ૦

૧૧૬

મારી ગતિ કેમ કરશો જદુનાથ (૨)
કેમ કરશો જદુનાથ—મારી૦
માયા મદના કેફમાંરે, ભુલ્યો તમારૂં નામ (૨)
માતાજીના ઉદરમાંરે કાંઈ,વચન દીધું તમ હાથ–મારી૦
હું જુઠો મારી કાયા જુઠી, તન મન જુઠું જાણ (૨)
તમારી કૃપા થકી રે કાંઈ, તૃણમાં મેરૂ થાય–મારી૦

એક આશરો તમ તણો, બીજાની નહીં આશ (૨)
જાદવદાસના દાસનીરે પ્રભુ, લાજ તમારે હાથ—મારી૦

૧૧૭

ચાકર રાખોજીરે અમને ચાકર રાખોજી,
શામળીયા ગિરધારી લાલ, ચાકર રાખોજી;
હજુરી ચાકર રહેશુંજી (૨)
મોહન મોરલીવાળા બાપ, ચાકર રહેશુજી.
ચાકરીમાં સમરણ માગું, દર્શન માગું ખર્ચી;
ભાવ ભકિત ઝાગેરી માગું, ચાર વાતો સરખી—અમને૦
જપ કરવાને બ્રાહ્મણ સર્જ્યા, તપ કરવા સંન્યાસી;
ભજન કરવા સંત સર્જ્યા, વૃંદાવનના વાસી—અમને૦
રાઠોડા ઘેર દીકરી ને રાણાજી ઘેર નાર;
શામળીયા તારે કારણે, મેંતો છોડિદીધોસંસાર—અમને૦
ચાકર રહેશુંને બાગ બનાવશુંને નિત્યનિત્ય સેવા કરશું.
બાઇમીરાં કહે ગિરધારીલાલ, રાધેગોવિંદ ગાશું—અમને૦

———

કૃપા વિષે.

૧૧૮

* કૃપા વિના પ્રભુજી કેમ કાર્ય સરેરે;
કેમ કાર્ય સરે રે, કેમ કાર્ય સરે રે—કૃપા૦
અવલંબન આધાર તમારો (૨)
તમ વિના અમારા કષ્ટ કોણ હરેરે—કષ્ટ૦—કૃપા૦
જગત તણું રક્ષણ કરવાને (૨)
પ્રભુ પ્રતિજ્ઞા તમારી, કદી નવ ફરેરે—કદી૦—કૃપા૦
શરણ તમારૂં ગ્રહણ કીધું છે (૨)
ભવસિંધુ થકી, તે તો સત્ય તરેરે—તે તો૦—કૃપા૦

૧૧૯

કૃપા કરો કીરતાર, અમો પર કૃપા કરો કીરતાર;
હે પ્રભુ જગદાધાર, અમો પર કૃપા કરો કીરતાર.
તારી કૃપા વિના પ્રભુ, અમથી કાંઈ ન થાય (૨)
પણ જો તુંજ કૃપા કરે, તો રંક બની જાય રાય—અમો૦
સાચા સેવક તાહરા, કદી ન થાય નિરાશ (૨)
એમ અમો મન માનીએ, તુજ દાસોના દાસ—અમો૦

કર જોડી જન સૌ અમે, નામીએ તુજને શીશ (૨)
જાદવ માગે એટલું, હે જુગના જુગદીશ--અમે૦

ઇશ્વરના વખાણ વિષે.

૧૨૦

તમે સર્વ સંસાર વિસ્તાર કીધો,
તમે સર્વ ને સુખનો સાધ દીધો;
તમે વિશ્વ વિશ્રામના ઠામ જેવા,
દયાળુ તમોને નમું દેવદેવા.
તમે પૃથ્વી સાથે સજ્યા સર્વ પ્રાણી,
તમે વેદ વિદ્યા વિશેષે વખાણી;
તમે માણસોને દીધા મીષ્ટ મેવા,
દયાળુ તમોને નમું દેવદેવા.
તમારા ગુણો શેષ મહેશ ગાવે,
તમારા પુરા પાડનો પાર ન આવે;
તમે છો ત્રિલોકી તણા તાત જેવા,
દયાળુ તમોને નમું દેવદેવા.

ભજે શેષને શારદા ચંદ્ર ઇંદ્ર,
ભજે આપને નિત્ય મોટા મુનીંદ્ર;
સદાશિવ જેવા સજે નિત્ય સેવા,
દયાળુ તમોને નમું દેવદેવા.

(ક. દ. ડા.)

૧૨૧

જય જય જગતકર્તાર ભવ ભર્તાર તું ભગવંત છે,
અત્યંત તું શ્રીમંતને ઐશ્વર્યવંત અનંત છે.
તું તારનાર ઉગારનાર નિવારનાર અનીષ્ટનું,
તું સ્થાપનાર ઉથાપનાર તું અપનાર અભીષ્ટનું.
તું સકળ સ્વામી અમળ નામી ધામી અવિચળ ધામનો,
શશી સૂર્ય શૈલ સમુદ્ર સૌ સ્રજનાર તુંજ તમામનો.
પ્રભુ તુજ ચરિત્ર વિચિત્ર ચિત્ર ચિત્ર જગત પવિત્ર છે,
ધુની વાયુ વારી પ્રવાહિની દશ દીશ તુજ વાજીંત્ર.
તું તૃણ તણો પર્વત કરે પર્વત તણું તૃણ તું કરે,
સ્મરતાંજ સત્ય સહાય થઈ તું હદ વિના હરકત હરે.

તુજ અકળમાયા સકળસ્થળ પ્રભુ પ્રબળ બળછે તુજતણું,
ઘટઘટતણી ઘડી સુઘડ ઘટના ઘટિત કાર્ય કર્યું ઘણું.
ભયભીતનો ભય ભાંગીને ભવસુખ ભરે ભગવાનનું,
ગુણગાન સુણીને કાનથી દેછે અમરપદ દાનનું.
પ્રભુ ગરીબના પોકાર તું સુણનાર સત્ય સમર્થ છે,
બકવાદ તુજ જશ બાદ વાદ વિવાદ સઘળા વ્યર્થ છે.
તું એક ઇશ હરેક જનનો નામ ભિન્ન અનેક છે,
તું સર્વની અરજી સુણે છે નિયમ તારો નેક છે.
(ક. દ. ડા.)

૧૨૨

દયાળુ જગ સર્જનહાર રે, દીનના દુઃખહરનાર રે (ટેક)
તું કારક પ્રતિપાળક તારક, નિર્મળ નિત્ય ઉદાર,
ક્ષમાકૃપારૂપનેત્રેનિહાળીને, હીણઅધર્મીનેઉદ્ધાર રે—દયાળુ.
ક્ષુદ્ર વિષયના ક્ષણિક સુખસારૂકીધાં છળ કપટો નિરધાર,
સ્વાર્થેસંતાપ્યાસાધુસુશીલજન,તેઅપરાધનિવારરે—દયાળુ.
અંતસમય મનેઅન્યનસુઝેપ્રભુ, તુજવિણ કોણ સુખકાર,
કુટિલકુછંદીનેસુમાર્ગેસુઝાડીભવસાગરપારઉતારરે—દયાળુ.

૧૨૩

* પ્રભુ સર્વ શકિતમાન, કરૂણા કૃપાનિધાન
ધરીયે તમારૂં ધ્યાન સન્નિધ પધારો.
ભગવત તું સમાન, નથી કોઇ બળવાન
સંકટ સેવક તણાં સઘળાં નિવારો—પ્રભુ સર્વ૦
અનુગ્રહ ઉપકાર, કરો તમે વારંવાર
ચિત્તથી તમારા પ્રભુ કદી ના વિસારો.
કીધા બહુ અપરાધ ક્ષમા કરો વિશ્વનાથ
વિભુ માત તાત તમે કરૂણા વિસ્તારો—પ્રભુ સર્વ૦

૧૨૪

* મંગળ છે નામ તારૂં, મંગળ છે ધામ તારૂં
મંગળ છે કામ તારૂં, ત્રિભોવન નાથ તું;
તુજ પદ છે વરદ, કૃત કર્મ ફળ પ્રદ
અવ્યકત અખંડ એક અકળ અબાધ તું—મંગળ૦
એવો તું પ્રભુ મહાન, સઘળે વિરાજમાન
જાણી લે બધી અમારી, અંતરની વાત તું;
અવગુણ છે અગાધ, ગણના ન થાય નાથ
તરવું છે તારે હાથ પ્રભુ માત તાત તું—મંગળ૦

૧૨૫

પ્રભુ છો મંગળકારીરે, મહેશ્વર ભવભય હારી (ટેક)
બ્રહ્મ સચ્ચિદ્દ્ઘન મુક્તિ પ્રદાતા, સકળ સૃષ્ટિના ભૂપ,
એક અખંડ ચરાચરસ્વામી, અનુપમ શાંતસ્વરૂપ-પ્રભુ૦
જયજયજયજયજય જગદીશ્વર, જય પ્રભુ કરૂણાનિધાન,
જય પરબ્રહ્મ પરેશ્વર દાતા, જય શુદ્ધ શક્તિમાન-પ્રભુ૦
સૃષ્ટ વસ્તુથી ભિન્ન છતાં છો, અંતર્યામી ઇશ,
શુદ્ધ ભક્તિમાંલીનકરીલો, એજ માગું જગદીશ-પ્રભુ૦
શરણપણું તારૂં ગ્રહણ કીધું છે, રાખી મને વિશ્વાસ,
ચરણપ્રત્યે પ્રભુ રાખો અમોને જાણી પોતાનોદાસ-પ્રભુ૦
(પ્રભુપ્રાર્થનામાળામાંથી)

૧૨૬

સર્વે ગુણ સંપન્ન સ્વામીરે, સ્તવું તુંનેઅંતર્યામી (ટેક)
જય જગત્રાતા વિશ્વવિધાતા, સદ્ગુણ દાતા મહેશ (૨)
મહામુનીશ્વર તુજ ગુણ ગણતાં, પારનપામ્યાલેશ-સર્વે૦
એક અજાત અદ્વિતીય તમે છો, પુરણ બ્રહ્મ પરેશ (૨)
અદ્ભુત તારી કૃતીયો જણાયે, વિશ્વ વિશે વિશ્વેશ-સર્વે૦

ઓ પ્રભુ તારી પ્રભુતા મોટી વાણીથી નવ વર્ણાય (૨)
પરમ કૃપાળુ પરમ પ્રેમાળુ,પરમ ન્યાયીછોસહાય-સર્વે૦
નમી નમીને પ્રેમ થકી હું, વિનવું જોડી હાથ (૨)
મોક્ષગતિ મનેઆપો પ્રભુજી, શરણેઆવ્યોછું નાથ-સર્વે૦
(પ્રભુપ્રાર્થનામાળામાંથી)

આરતી.

૧૨૬

જયદેવ જયદેવ,
જય જય જગકર્તા, પ્રભુ જય જય જગ કર્તા,
ભગવત તું ભવભર્તા (૨) હરકત સંહર્તા-જયદેવ૦
પુરણ પરમ પરાક્રમી, પ્રભુ વિભુ પરમાત્મા-પ્રભુ પ્રભુ૦
સકળ કળાધર શ્રીમત (૨) ધીમતધરમાત્મા-જયદેવ૦
તું સચરાચર સ્વામી, બળવંત બહુનામી-પ્રભુ બળ૦
વિમળ મંડળ વિશ્રામી (૨) ધન્ય અચળધામી-જય૦
તત્વ સકળ ગુણ તારા, સર્વ થકી સારા-પ્રભુ સર્વ૦
અંતર્યામી અમારા (૨) પ્રાણથકી પ્યારા-જયદેવ૦

કરૂણા કર ઉપકારી, ધર્મ બિરદ ધારી–પ્રભુ ધર્મ૦
તેં ભવપાર ઉતારી (૨) અગણીત નરનારી–જયદેવ૦
તુજ મહિમા બહુ મોટો, શુભ તારી શક્તિ–પ્રભુ શુભ૦
સુરનર મુનિવર માગે (૨) ભલી તારી ભક્તિ–જયદેવ૦
હે હરિ !હરકત હરજે, કરૂણા ઘણી કરજે–પ્રભુ કરૂણા૦
અભય કરણ આદરજે, (૨) ઉર અરજી ધરજે–જયદેવ૦

(ક. દ. ડા.)

જીવને છેલ્લી શીખામણ.

૧૨૭

લાખ વાતોની એક વાત લેજો શીખામણ છેલ્લીરે,
દયા રાખીને અન્ન દાન દેજો શીખામણ છેલ્લીરે.
પરધન પથ્થર પ્રમાણો શીખામણ છેલ્લીરે,
પરનારી માતા સમજાણો શીખામણ છેલ્લીરે.
જુઠ સાથે જરૂર વેર બાંધો શીખામણ છેલ્લીરે,
શ્વાસ ઉશ્વાસે રામતાર સાંધો શીખામણ છેલ્લીરે.
પોત પોતાનો ધર્મ સર્વે પાળો શીખામણ છેલ્લીરે,
જેમાં અવળું દેખાય તેને ટાળો શીખામણ છેલ્લીરે.

શિવ વિષ્ણુનું એક નામ સાચું શીખામણ છેલ્લીરે,
બીજું બાતલ કરોડ કામ કાચું શીખામણ છેલ્લીરે.
જ્ઞાન મેળવવા સાંભળો ગીતાજી શીખામણ છેલ્લીરે,
રૂષિરાજ રામ એમ થાય રાજી શીખામણ છેલ્લીરે.

શાન્તિ વિષે.

૧૨૮

* શાંતિ શાંતિ શાંતિ પ્રભુ, શાંતિ સદા આપો (ટેક)
પરમ કૃપા કરી કૃપાળ, કલેશકષ્ટ કાપો—શાંતિ૦

શરણ આવી વિશ્વનાથ (૨) વંદન કરી જોડી હાથ,
સર્વજપે ભક્ત સાથ, શાન્તિ સુખ આપો–શાન્તિ૦

કરૂણામય દષ્ટિ કરો (૨) હૃદયં તિમિર સર્વે હરો,
મનવાંછિત અર્થ પુરો, સુણી તમે વિલાપો–શાન્તિ૦

જપી તમારૂં પુણ્ય નામ (૨) કરીએ તમને પ્રણામ,
સત્ય શુદ્ધ ધર્મ સકળ દેશ વિશે સ્થાપો–શાન્તિ૦

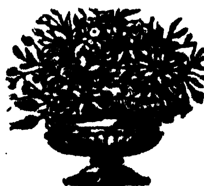
સૌનું ભલું ઇચ્છવા વિષે.

૧૨૯

દુનીયાના દુઃખ નિવારો રાજ, દયા કરોને હવે દીનબંધુ
જન પામ્યા છે પીડા પાકી (૨)
બનવાની ન રહી બાકી રાજ—દયા કરો૦
આ સંકટ તો નથી સહેવાતું (૨)
નજરે જોયું નથી જાતું રાજ—દયા કરો૦
ઓ ઈશ્વર છો તમે ઇનસાફી (૨)
મહારાજ કરો હવે માફી રાજ—દયા કરો૦
સૌ પામ્યા છે શિક્ષા પુરી (૨)
તેમાં જોતો નથી અધુરી રાજ—દયા કરો૦
ફરીથી મનમાં કોઈ નહી ફુલે (૨)
ભવમાં આ દુઃખ નહીં ભુલે રાજ—દયા કરો૦
સુખ પામો સૌ ગામો ગામે (૨)
દીધી આશીષ દલપતરામે રાજ—દયા કરો૦

૧૩૧

સૌનું કરો કલ્યાણ, દયાળુ પ્રભુ,
સૌનું કરો કલ્યાણ (ટેક.)
નરનારી પશુ પક્ષીની સાથે,
જીવ જંતુનું તમામ--દયાળુ.
જગતના વાસીઓ સૌ સુખ ભોગવે,
આનંદે રહો આઠો જામ-દયાળુ.
દુનિયામાં દરદ દુકાળ પડે નહીં,
લડે નહીં કોઈ ગામ-દયાળુ.
સર્વે જગે સુખકારી વધેને,
વળી વધે ધનધાન્ય--દયાળુ.
કોઈ કોઇનું બુરૂં નવ ઇચ્છે,
સૌનું ઇચ્છે સૌ સમાન-દયાળુ.
પોત પોતાના ધર્મ પ્રમાણે,
સર્વ ભજે ભગવાન--દયાળુ.

પુસ્તકો.

સંસારમાં સ્વર્ગ.	કીંમત	રૂ	૧॥
સ્વર્ગનું વિમાન (બીજી આવૃત્તિ)		રૂ.	૧
સ્વર્ગની કુંચી	કીંમત	રૂ	।
સ્વર્ગનો ખજાનો (છપાય છે)	કી	રૂ	૧
સાચું સ્વર્ગ (છપાય છે).	કી.	રૂ.	૧॥

વૈદ અમૃતલાલ સુંદરજી પઢીયાર

ચોરવાડકર.

મુંબાઇ.

"સુબોધ" પ્રીંટીંગ પ્રેસ, મુંબાઇ.